

KULTURRÅDETS SKRIFTSERIE

2008:2
BUDGET-
UNDERLAG
2009–2011

Statens kulturråd, Box 27215, 102 53 Stockholm
Besök: Borgvägen 1–5
Tel: 08 519 264 00 Fax: 08 519 264 99
Webbplats: www.kulturradet.se

Tryck: AB Danagårds grafiska, Stockholm 2008
© Statens kulturråd 2008
ISSN 1654-210X
ISBN 978-91-85259-48-9

INNEHÅLL

1 UTGÅNGSPUNKTER	5
KULTURPOLITIK UNDER UTREDNING	5
TENDENSER I SAMHÄLLET SOM PÅVERKAR KULTURPOLITIKEN	5
2 KULTURELL INFRASTRUKTUR OCH OFFENTLIGA KULTURINSATSER ...	9
3 KULTURPOLITISKT ANGELÄGNA FRÅGOR	12
ÖVERGRIPANDE FRÅGOR	12
Kulturlivets utveckling och förnyelse	12
Barn och unga	13
Internationalisering	15
Etnisk och kulturell mångfald	16
Jämställdhet	18
Kulturområdets kunskapsuppbyggnad	18
Sysselsättning och kompetensutveckling	19
Rollfördelning och samverkan	20
SÄRSKILDA FRÅGOR	21
Scenkonst	21
Institutionerna	21
De fria grupperna	22
Ökad samverkan mellan institutionerna och de fria grupperna	23
Arrangörer av fria grupper	23
Särskilt om teaterområdet	23
Särskilt om dansområdet	24
Särskilt om musikområdet	24
Litteratur och bibliotek	25
Ansvarsfrågor inom biblioteksområdet	25
Litteratur och kulturtidskrifter	26
Bild och form	27
Museer	28
Publikarbete	28
Internationellt arbete	28
Tillgängligheten till samlingarna	28
4 BEHOV AV RESURSÖKNINGAR 2009–2011	30
UTVECKLING OCH FÖRNYELSE	30
DET FRIA KULTURLIVET	30
INTERNATIONELLT KULTURUTBYTE OCH SAMARBETE	30
SYSSELSÄTTNING OCH KOMPETENSUTVECKLING	31
Allianser inom scenkonstområdet	31
Centrumbildningar	31
REGION SKÅNE	31
KULTURRÅDETS ROLL OCH RESURSER	31
5 FÖRSLAG TILL REGELÄNDRINGAR	33
FÖRSLAG TILL BEMYNDIGANDE	33
Bemyndigande om ekonomiska åtaganden	33
FÖRSLAG TILL FÖRORDNINGSÄNDRINGAR	33
6 FORMELL TABELL ENLIGT FÖRORDNINGEN	37
BILAGA: OFFENTLIGA KULTURINSATSER 2006	40

1 UTGÅNGSPUNKTER

Kulturpolitik under utredning

Den nationella kulturpolitiken ses för närvarande över av Kulturutredningen (Dir. 2007:99). Kulturrådet välkomnar en sådan översyn och ser med intresse fram emot utredningens ståndpunkter och förslag. Kulturrådet har sedan drygt trettio år en central position i det kulturpolitiska arbetet. Det har inneburit en mångfald av kontakter med kulturlivets företrädare, med politiker och tjänstemän i stat, landsting/regioner och kommuner och med enskilda kulturkonsumenter. I avvaktan på Kulturutredningens förslag vill Kulturrådet, utan att göra anspråk på att det är en fullständig redovisning, lyfta fram några frågor som rådet menar har särskild betydelse i det fortsatta kulturpolitiska utvecklingsarbetet.

Tendenser i samhället som påverkar kulturpolitiken

Samhället ställer idag i högre utsträckning än tidigare krav på en helhetssyn på hur olika politikområden kan samverka för att uppnå samhällets välfärds mål och på att de offentliga resurserna verkar i en sådan riktning. Kulturpolitiken har under senare år tillmätts en alltmer framträdande roll i samhällsutvecklingen. Det medför att allmänna samhällsförändringar och förändringar med politisk påverkan inom andra politikområden får en allt större betydelse för den kulturpolitiska utvecklingen. Många faktorer i samhället påverkar idag kulturpolitiken både direkt och indirekt.

Befolkningsutvecklingen i landet är en sådan faktor. Under senare år har befolkningstillväxten enligt statistik från SCB i första hand skett i storstadsregionerna på bekostnad av mindre regioner medan mellanskiktet (regionala centra med omnejd) har hållit ställningarna i stort sett. Enligt en regional befolkningsframskrivning som gjorts vid Institutet för Framtidsstudier kommer regioner kring storstäder och en handfull universitetsstäder att växa mest fram till 2025. Stora delar av landet i övrigt kännetecknas idag av en minskande och åldrande befolkning. Minskningen sker främst i norra Sverige. Nettoinvandringen beräknas på sikt minska men andelen utlandsfödda kommer enligt SCB:s prognos att stiga till omkring 18 procent år 2050. En god tillgänglighet till ett varierat kulturutbud av hög kvalitet är ett mål för den nationella kulturpolitiken. Frågor som kan ställas i framtiden är hur villkoren för kulturverksamheten påverkas av förändringar i befolkningsutvecklingen när det gäller tillgängligheten till kultur. Och hur den etniska och kulturella mångfalden tas tillvara inom kulturen så att det mångkulturella perspektivet blir en integrerad del av verksamheten. På liknande sätt bör arbetet med att uppmärksamma synliga och osynliga hinder för jämställdhet fortgå.

Den tekniska utvecklingen har på kort tid förändrat människors möjligheter till information och kommunikation. Användandet av datorer och Internet

ökar. Tekniken har medfört att tillgängligheten till kultur och information har ökat. Exempel på det är biljettförsäljning över nätet, konserter via Internet och digitala informationstjänster från biblioteket. Tekniken medverkar till att tillgången till delar av kulturverksamheten i form av ord, bild och ton är oberoende av geografisk bostadsort. Även operaföreställningar kan numera ses i hela landet. Under året direktsänder 40 folketshusbiografer via satellit åtta operaföreställningar från Metropolitan i New York. Samarbete har också inletts med Kungl. Operan och Dramatiska Teatern. För konstnärerna innebär en utvecklad teknik ökade möjligheter till fler och nya konstnärliga uttrycksmedel. Den tekniska utvecklingen har också medfört att frågor om upphovsrätten för konstnärliga verk har blivit alltmer aktuell. Det gäller exempelvis möjligheten till nedladdning av musik, som också påverkar skivförsäljning och artisters upphovsrättsersättning.

Sverige har på många sätt blivit alltmer *internationaliserat*. Intresset för omvärlden har ökat och insikten om det internationella samspelets betydelse för utvecklingen av konsten är numera etablerad. EU-medlemskapet och tillgången till de gemensamma kulturprogrammen och strukturfonderna har påtagligt ökat de internationella kontakterna och det europeiska kultursamarbetet – inte minst på regional och lokal nivå. Betydelsen av framför allt strukturfonderna har varit stor för svenskt kulturliv under förra programperioden (2000 – 2006), då 2 292 svenska projekt fick stöd från strukturfonderna med sammanlagt knappt 2,2 miljarder kronor, vilket motsvarade drygt 10 procent av de totala strukturfondsmedlen. Det nya strukturfondsprogrammet för 2007 – 2013 omfattar hela landet och det finns skäl att vara uppmärksam på hur kulturområdet kan hävda sig under kommande programperiod.

Under de senaste decennierna har kraven på *kulturpolitikens medverkan i samhällsutvecklingen* ökat och därmed har de kulturpolitiska ambitionerna successivt vidgats. Kulturen ges idag en mer central betydelse än att bara omfatta de sköna konsterna och kulturarvet. Kulturen påverkar verksamheter utanför den egentliga kultursektorn bl.a. när det gäller att tillvarata och utveckla mänskliga resurser inom t.ex. vård, omsorg, skola och utbildning. Kulturen har också betydelse för att öka delaktigheten i samhället och stärka demokratin. Under senare år har ett medborgarperspektiv alltmer börjat anläggas på de insatser som görs på kulturens område. Kulturen kan få verklig betydelse i samverkan med andra krafter och på så sätt vidgas också ansvaret för kulturen. Många vill använda kulturen för att nå mål inom andra områden, såsom att bidra till tillväxt och utveckling eller motverka våld och rasism. Inom kultursektorn förs diskussioner om huruvida det kan finnas några risker för kulturen att tjäna andra syften än de rent kulturella. Det är också ofrånkomligt att kulturen i dessa sammanhang tjänar ett nytt intresse. Det behöver dock inte innebära

att kulturen ger avkall på sitt egenvärde. I de flesta fall kan intressena förenas och kulturen kan tillföra en viktig dimension till andra områden.

Samhällsorganisationen är under förändring. Under senare år har flera beslut fattats som syftar till att stärka och utveckla regioner och kommuner i Sverige. En ny regional utvecklingspolitik beslutades 2001. Fr.o.m. 2003 är det möjligt att bilda kommunala samverkansorgan för regional utveckling i länen. Försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning har förlängts i Skåne och Västra Götaland t.o.m. 2010. En följd av dessa beslut är att kulturpolitiken har lyfts fram som ett område av särskild betydelse för den regionala tillväxtpolitiken och att den ingår som en del i utvecklingsarbetet i regionala planeringsdokument. Inom varje län har utarbetats regionala utvecklingsprogram/strategier, som behandlar angelägna framtidsfrågor och insatser i regionen. Kraven har också ökat på statliga myndigheter att samverka tvärssektoriellt för att stärka en hållbar regional tillväxt med utgångspunkt i regeringens nationella strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007 – 2013. Kulturrådet gör f.n. tillsammans med Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet och Sveriges Kommuner och Landsting och med stöd av Verket för näringslivsutveckling (Nutek) och Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) en genomgång av samtliga regionala utvecklingsprogram för att se vilken roll som kulturen tillmätts i det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet. Med utgångspunkt i de regionala dialoger som förts inom ramen för det gemensamma arbetet kan det konstateras att kulturfrågorna under senare år har fått ökad betydelse i det regionala utvecklingsarbetet.

F.n. bereds Ansvarskommitténs betänkande *Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft* (SOU 2007:10), där förslagen inom kulturområdet innebär att de statliga kulturbidragen till regionala kulturinstitutioner blir regionaliserade till de nya regionkommuner som föreslås av kommittén. För att säkerställa kontinuitet och genomslag för de nationella kulturpolitiska målen föreslås respektive regionkommun teckna ett avtal med Kulturrådet om den övergripande användningen av medlen enligt förebild från Västra Götalands län. Ansvarskommitténs förslag innebär också att staten bör ta ett tydligare ansvar för nationell uppföljning och utvärdering. Frågor om ansvars- och rollfördelning inom kulturpolitiken ingår även i Kulturutredningens uppdrag.

I Skåne län har ansvaret för att fördela statliga kulturbidrag övergått från Kulturrådet till Region Skåne som en del av försöksverksamheten där. Försöksverksamheten innebär inom kulturområdet sådana begränsningar av handlingsutrymmet att det är svårt att se några fördelar för regionen. För Kulturrådet innebär den att kulturinstitutionerna i Skåne ligger utanför det samlade övervägande som sker rörande statliga insatser till regionala kulturinstitutioner.

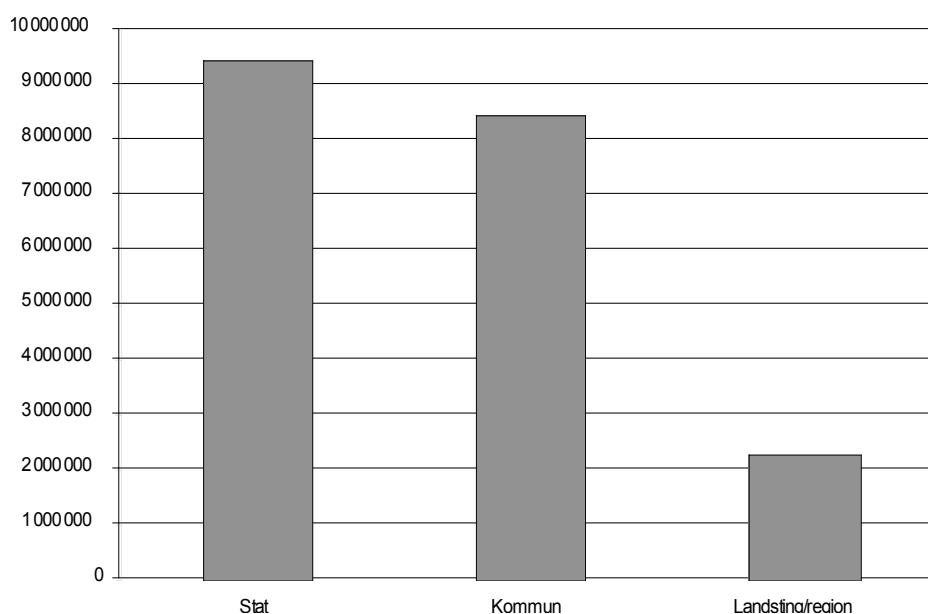
De enskilda kulturkonsumenterna står för en stor del av *kulturens finansiering*. Hushållens kulturutgifter för tjänster och varor uppgick 2005 till ca 45 miljarder kronor. Men kulturområdet är också starkt beroende av offentligt stöd. Det offentliga stödet bidrar till bredd och mångfald av hög kvalitet i kulturlivet. Kulturinsatserna från stat, landsting/regioner och kommuner uppgick 2006 till ca 20,1 miljarder kronor inklusive utgifter för folkbildning och mediefrågor. Sponsring och näringslivssamarbeten spelar en blygsam roll inom kulturområdet även för de större kulturinstitutioner, som i någon utsträckning har sådant samarbete. Det ideella engagemanget har dock betydelse inom kulturområdet, inte minst arbetar många arrangörer på ideell basis.

Ett av den kulturpolitiska kommitténs uppdrag är att undersöka hur ansvarstagandet för kulturen kan breddas. Om fler aktörer tar ansvar för att stödja kulturverksamhet kan det medföra ett ökat kulturutbud. Kulturens ökande betydelse i samhällsutvecklingen kan komma att innebära att ansvaret för kulturens finansiering vidgas så att medel inom andra politikområden kommer kulturen till del. Ökad kunskap om vilka effekter och resultat som kan uppnås genom samverkan mellan, dels kulturområdet och andra samhällsområden dels kulturområdet och näringslivet är betydelsefulla faktorer att undersöka i framtiden.

2 KULTURELL INFRASTRUKTUR OCH OFFENTLIGA KULTURINSATSER

Staten, landstingen/regionerna och kommunerna har ett gemensamt ansvar för att stödja och utveckla kulturverksamheten i landet. En av de viktigaste frågorna i 1974 års kulturpolitik utgjordes av en samverkan mellan stat, landsting och kommuner för att inom olika konst/kulturområden bygga upp ett nätverk av regionala kulturinstitutioner. Dessa institutioner är viktiga nav i det regionala kulturlivet men också i ett vidare nationellt perspektiv. Uppbyggnaden av kulturinstitutionerna har kunnat ske utifrån en samsyn på de mål som beslutats för den statliga kulturpolitiken. Den offentligt stödda kulturverksamheten bidrar till ett rikt kulturutbud av hög kvalitet i hela landet. Vid sidan av de nationella kulturinstitutionerna – Kungl. Operan, Dramatiska Teatern och de centrala museerna – finns ett stort antal regionala kulturinstitutioner inom olika konst- och kulturområden. Inom scenkonstområdet finns totalt ett 30-tal stads- och regionteatrar, ett 15-tal orkestrar, fem regionala operainstitutioner, två fristående dansinstitutioner och dessutom regional musikverksamhet i alla län. Det finns regionala museer och länsbibliotek i alla län samt ett antal konsthallar. Riksteatern, Rikskonserter och Riksutställningar har verksamhet i hela landet. Därtill kommer ett stort antal folkbibliotek. Inom det fria kulturlivet finns många teater-, dans- och musikgrupper med offentligt stöd, liksom fria utställare av konst. Arrangörsverksamheten är betydelsefull inom scenkonstområdet. Stöd ges också till film och medier samt kulturmiljövård och arkivverksamhet. Ersättningar betalas ut till konstnärer. Kommunerna stöder den kommunala kultur- och musikskolan.

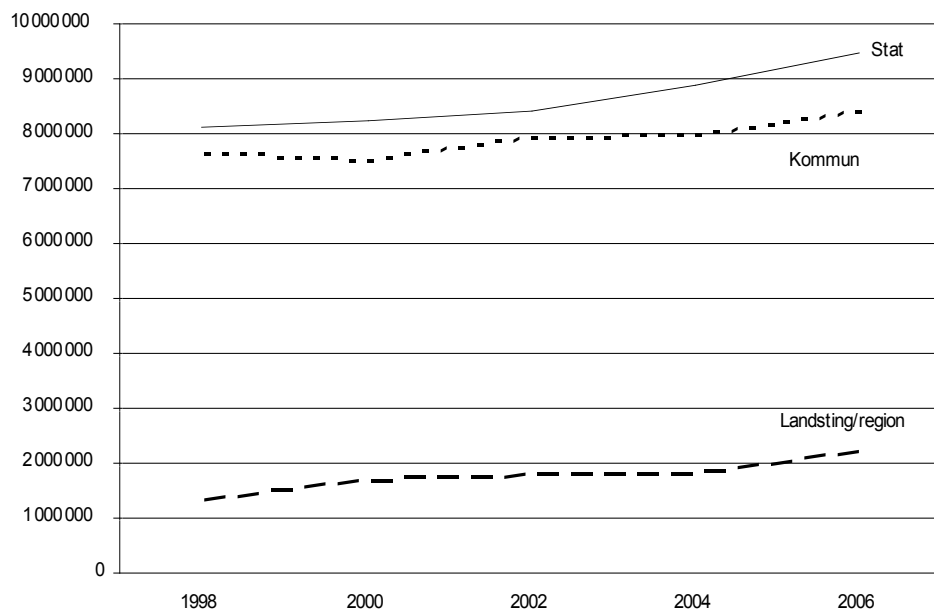
Figur1 Offentliga kulturinsatser 2006, tusental kronor

De offentliga kulturinsatserna uppgick 2006 till drygt 20,1 miljarder kronor, varav staten stod för 47 procent, landstingen/regionerna för 11 procent och

kommunerna för 42 procent. Det är en ökning i fasta priser med knappt 3 miljarder kronor från 1998 (15 procent).

Figur 2 Offentliga kulturinsatser 1998 – 2006, 2006 års priser, tusental kronor

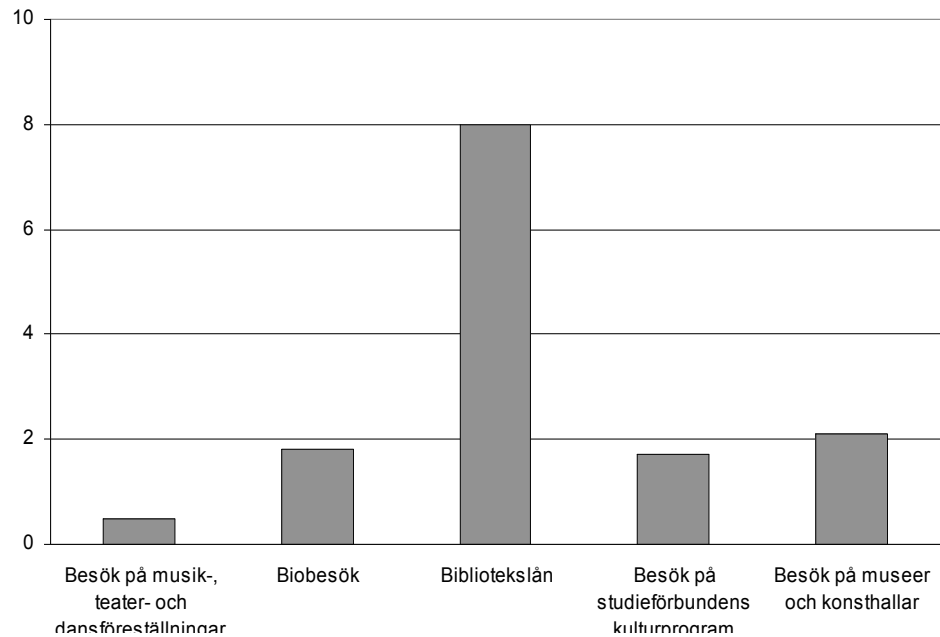
De offentliga kulturinsatserna kompletterar i hög grad varandra. De statliga insatserna tar bl.a. sikte på de nationella kulturinstitutionerna, stöd till ett nätverk av regionala kulturinstitutioner inom skilda kultur/konstområden och stöd till det fria kulturlivet. 2006 gick 29 procent av de statliga insatserna till folkbildning, 15 procent till museer och utställningar, 14 procent till teater och dans, 8 procent till allmän kulturverksamhet inkl. sysselsättningsprojektet Access samt 7 procent till kulturmiljövård. Beträffande statliga insatser inom andra områden hänvisas till bilagan.

Landstingens/regionernas kulturinsatser avsåg 2006 främst teater och dans med 28 procent, museer, utställningar, kulturmiljövård och arkiv med 18 procent, folkbildning med 17 procent och musik med 14 procent av deras totala kulturutgifter. Beträffande insatser av landsting/regioner inom andra områden hänvisas till bilagan.

Av kommunernas kulturutgifter 2006 avsåg 42 procent bibliotek, 31 procent allmän kulturverksamhet, 21 procent musik- och kulturskolor och 7 procent stöd till studieorganisationer.

Variationerna mellan de enskilda landstingens/regionernas och kommunernas kulturinsatser är stora.

Diagram, Besök /lån/deltagande per invånare 2005

Antalet personer som tar del av kulturutbudet genom att gå på teater, konserter och bio, besöka museer, delta i studieförbundens kulturprogram och låna böcker på bibliotek är omfattande. Bibliotekslån var den vanligaste kulturaktiviteten 2005 med åtta lån per invånare. Biobesök, besök på museer och konsthallar samt deltagande i studieförbundens kulturprogram uppgick vardera till ca två besök/deltagande per invånare. Besök på statligt stödda teater-, dans- och musikarrangemang utgjorde knappt 0,5 besök per invånare.

En mer detaljerad redovisning av de offentliga kulturutgifterna 2006 finns i bilagan till detta budgetunderlag.

3 KULTURPOLITISKT ANGELÄGNA FRÅGOR

Övergripande frågor

Kulturlivets utveckling och förnyelse

Tack vare den kulturella infrastrukturen finns det möjlighet att ta del av teater, dans, musik, utställningar, konst m.m. av hög kvalitet i hela landet. I ett samhälle där konsten ska kunna engagera och utmana och spela en viktig roll måste den ges möjlighet till konstnärlig förnyelse, gränsöverskridande verksamhet och att pröva nya former för samverkan. Utveckling och förnyelse är naturliga delar av allt konstnärligt arbete och det måste därför finnas utrymme att utforska och pröva nya konstnärliga och kulturella former. Inskränkningar i det konstnärliga utvecklingsarbetet kan göra att institutioner, fria grupper och annan konstnärlig verksamhet stagnerar.

Det måste vara en självklarhet att förnyelse- och utvecklingsarbete är en naturlig del av varje kulturverksamhets ordinarie arbete. Kraven på Kulturrådet är att all verksamhet kontinuerligt ska prövas utifrån verksamhetsmässiga prestationer, kulturpolitiska prioriteringar och ekonomisk situation. En sådan prövning kan leda till att medel omprioriteras så att de i ökad utsträckning kan verka i riktning mot förnyelse och utveckling samt de mål som finns i övrigt för den nationella kulturpolitiken. Men det behövs också särskilda medel till utvecklingsprojekt. Det måste betraktas som en angelägenhet för den nationella kulturpolitiken att se till att det finns en god tillgång till resurser för utvecklingsarbete. Utifrån den nationella överblick och goda kunskap som Kulturrådet har om kulturlivets villkor och utvecklingsbehov kan Kulturrådets roll som stödjare, inspiratör och initiativtagare inom förnyelse- och utvecklingsarbetet förstärkas.

Stiftelsen framtidens kultur har sedan 1994 fördelat utvecklingsmedel inom kulturområdet med totalt ca 700 miljoner kronor till ca 1 950 skilda kulturprojekt under perioden 1995 – 2006. Det innebär i genomsnitt ca 60 miljoner kronor per år, som dessutom har genererat minst lika stort belopp från andra bidragsgivare. De medel som Framtidens kultur har fördelat under en dryg tioårsperiod har i första hand haft betydelse för det fria kulturlivet. Kulturrådet har under hela perioden samverkat med Framtidens kultur bl.a. som kvalitetsgranskare av de ansökningar som kommit in till stiftelsen. I flera fall har Framtidens kultur och Kulturrådet lämnat stöd till samma projekt. Det har också förekommit att Kulturrådet har måst hänvisa sökanden, som vänt sig till Kulturrådet med intressanta utvecklingsprojekt, till Framtidens kultur eftersom Kulturrådet självt har saknat möjlighet att stödja dem. En ofta besvärlig fråga att hantera har varit de krav som ställts på Kulturrådet om fortsatt stöd till projekt, som fått stöd av Framtidens kultur under en begränsad period och som utvecklats till mer varaktiga verksamheter. I samband med att Framtidens kultur avslutar sin medelsfördelning 2008 upphör en källa till finansiering av utvecklings- och

förnyelseprojekt. Behoven av stöd till utveckling och förnyelse kommer emellertid inte att minska. Kulturrådets goda kännedom om kulturlivet i landet skulle kunna utnyttjas på ett effektivare sätt i arbetet att stödja kulturlivets behov av utveckling och förnyelse.

En annan aktör som ger projektbidrag inom kulturområdet är Allmänna arvsfonden. Medel finns också tillgängliga för ansökan hos Nordisk kulturfond och EU:s kulturprogram och andra EU-program. Kulturrådet avser att förbättra informationen om olika fonder för att underlätta för kulturlivet att hitta finansiering till projekt.

Kulturrådet eftersträvar att pröva de bidragssystem som rådet disponerar på ett sådant sätt att medel i ökad utsträckning ska kunna frigöras för utveckling och förnyelse. Kulturrådet disponerar i dagsläget särskilda utvecklingsmedel i begränsad omfattning. Dessa är i första hand riktade mot de regionala kulturinstitutionerna, där årliga medel fördelas efter ansökan. För 2007 fördelades 13,5 miljoner kronor till utvecklingsprojekt inom scenkonstområdet, 9,6 miljoner kronor inom museiområdet och 3,5 miljoner kronor inom biblioteksområdet. Ambitionen är att bidragen ska kompletteras av medel från huvudmännen, vilket sker i de flesta fall. I anslutning till förra årets budgetunderlag redovisade Kulturrådet omfattning och bedömning av utvecklingsbidragen till de regionala institutionerna. Här framfördes att de projekt som fått stöd har stimulerat till nytänkande och att långsiktiga processer har satts igång. Det kan handla om att utveckla nya modeller för samarbetet med skolan, nå en ny publik, skapa nya nätverk och involvera nya kompetenser i verksamheten. Genom användande av utvecklingsbidragen har Kulturrådet t.ex. medverkat till att dansverksamheten i landet har kunnat få ett större utrymme och ökad status.

Kulturrådet återkommer till denna fråga under avsnitt 4. Behov av resursökningar 2009 – 2011. Kulturrådet förutsätter också att Kulturutredningen beaktar behovet av medel för utveckling och förnyelse inom hela kulturområdet.

Barn och unga

Kultur för och med barn och unga är ett prioriterat område inom kulturpolitiken. Det satsas stora offentliga resurser nationellt, regionalt och lokalt för att göra kulturen mer tillgänglig för barn och unga. Satsningen på Skapande skola i budgetpropositionen för 2008 är exempel på ett långsiktigt arbete för att stärka barn- och ungdomskulturen genom att ge elever i årskurs 7 – 9 ökade möjligheter till kulturell delaktighet och eget skapande. Utformningen av Skapande skola ger förutsättningar för en långsiktig samverkan mellan kulturlivet och skolan eftersom där eftersträvas gemensamma politiska målformuleringar mellan kultur och utbildning på både nationell, regional och lokal nivå. Om satsningen visar sig

framgångsrik vore det enligt Kulturrådets uppfattning önskvärt att sprida den också till andra årskurser.

Programmet Dans i skolan är ett exempel på framgångsrikt utvecklingsarbete mellan kultur och utbildning som bedrivs inom ett enskilt konstområde. Dans i skolan är ett nationellt utvecklingsprogram där Myndigheten för skolutveckling, Nationellt centrum för främjande av god hälsa hos barn och ungdom (NCFE) och Kulturrådet samarbetar för att stärka dansen i barns och ungas liv och i utbildningsväsendet. F.n. diskuteras former för en framtida utveckling av Dans i skolan.

Kulturrådets arbete med barn- och ungdomskultur omfattar huvudsakligen bidragsgivning till kulturverksamhet som innefattar barn och unga samt kunskapsuppbyggnad genom statistik och krav på återrapportering.

Kulturrådet fördelar knappt 2 miljarder kronor till kulturverksamhet i hela landet. En stor del av dessa medel går till barn- och ungdomskultur. I dagsläget saknas dock underlag för att exakt beskriva omfattningen. Vissa bidrag, t.ex. inköpsstödet till folkbiblioteken, bidrag till läsfrämjande åtgärder, litteraturstöd till barn- och ungdomslitteratur, är öronmärkta för barn och unga. När det gäller andra stödformer, t.ex. till regionala kulturinstitutioner samt fria teater-, dans- och musikgrupper är det en bedömningsfråga hur stor del av medlen som används för barn- och ungdomsverksamhet. Inom Kulturrådet pågår f.n. ett arbete med att närmare precisera hur stor del av verksamheten med stöd av Kulturrådet som rör barn och unga. På samma sätt har ett arbete inletts med att utveckla mål, uppdrag och återrapporteringskrav för bidragen för att därigenom få underlag för att kunna använda bidragsgivningen mer strategiskt, förbättra informationen på området och bygga upp en omvärldskunskap när det gäller kultur för barn och unga.

Inom Kulturrådet finns idag en stor kunskap om kultur för barn och unga. Men det finns också ett stort behov av att mer systematiskt samla, analysera och sprida den kunskapen vidare. För att kunna följa utvecklingen rörande barns och ungas tillgång till och utnyttjande av kulturaktiviteter behövs bl.a. relevant och regelbunden statistik. Kulturrådet publicerar varje år statistikrapporter inom olika konstområden. Statistikrapporterna ger en förhållandevis god bild av barns och ungas kulturvanor, kulturinstitutionernas och det fria kulturlivets produktioner och verksamheter riktade mot en ung publik samt i hur hög grad dessa besöks av barn och unga och i vissa fall skolornas besök. Dessa kvantitativa uppgifter går också att följa över tid. Däremot innehåller Kulturrådets statistikrapporter endast ett fåtal nyckeltal eller kvalitativa uppgifter. Ytterligare ett problem är att statistiken inte alltid är heltäckande. Det gäller t.ex. scenkonstområdet och museiområdet. Det är Kulturrådets ambition att

utveckla statistiken så att den ger en bättre bild av bl.a. offentliga kulturinsatser för barn och unga.

Internationalisering

Det internationella kulturutbytet och kultursamarbetet har ökat i omfattning i takt med den ökande internationaliseringen. Ett omfattande kulturutbyte pågår sedan länge mellan kulturlivet i Sverige och resten av världen såväl med som utan offentlig finansiering. Internationalisering är en självklar och nödvändig del i utvecklingen av konsten och kulturen, såväl från ett utövarperspektiv som ur ett medborgarperspektiv.

Kulturrådet har från och med 2006 ett ökat ansvar när det gäller internationella kulturfrågor. Kulturrådets internationella uppdrag innefattar både utveckling av Kulturrådets roll som samordnande myndighet på kulturområdet, mellan andra politikområden, samt med de utsända kulturråden, vilket kräver en stärkt intern kompetens. Dessutom har uppdraget gentemot kulturaktörerna ökat, vilket ställer krav på resurser för kulturaktörernas ökade internationella verksamhet, även om verksamhetsbidragen till institutioner och det fria kulturlivet i ökad utsträckning bör kunna användas för internationellt utbyte.

Det internationella kulturutbytet stöds i Sverige av en rad myndigheter inom områdena kulturpolitik, handels- och främjandepolitik och biståndspolitik. Kulturrådets stöd till institutioner, organisationer och grupper kompletteras av Konstnärsnämndens och Sveriges författarfonds stöd till enskilda kulturutövare. Dessutom har de flesta statligt stödda kulturinstitutionerna ett uppdrag att inom ramen för ordinarie verksamhet arbeta med internationella utbyten. Utöver det kulturpolitiska stödet till internationella utbyten finns även kultur med som en aspekt av Sverigefrämjandet och för att främja demokrati och social utveckling i svenskt utvecklingssamarbete. Det innebär att även myndigheter som Svenska institutet och Sida stöder kulturutbyten i utlandet, ofta i specifikt utpekade länder eller städer.

Internationellt kultursamarbete spelar en avgörande roll för utveckling av demokrati och yttrandefrihet, och kulturpolitiskt motiverade projekt med långsiktiga strategier ger utrikespolitiskt gynnsamma effekter. Kulturrådet besitter, i sin roll som den största bidragsgivande myndigheten på kulturområdet, en unik kunskap om det svenska kulturlivet och dess aktörer. Denna kunskap används bl.a. i samarbetet med Sida inom Swedish-South African Cultural Partnership Program, som pågått sedan 2004. Programmet har styrts av både Sidas biståndsmål, Sydafrikas utvecklingsmål samt Sveriges och Sydafrikas kulturpolitiska mål, vilket resulterat i projekt som kännetecknats av långsiktighet, ömsesidighet, tillgänglighet, jämställdhet och konstnärlig förnyelse. Kulturrådet administrerar även sedan 2002 världens största barnlitteraturpris, det internationella barn- och

ungdomslitteraturpriset till Astrid Lindgrens minne. Målet med priset är att stärka och öka intresset för barn- och ungdomslitteratur både i Sverige och i andra delar av världen, samt att stärka barns rättigheter på global nivå.

Uppgiften att stödja den svenska litteraturens närvaro i utlandet övergick i januari 2008 till Kulturrådet från Svenska institutet. I uppdraget ingår att utveckla det internationella utbytet på litteraturområdet, genom bl.a. stöd till översättning av svensk litteratur och projektverksamhet. Uppdraget har även betydelse för scenkonsten, eftersom det inbegriper översättning av dramatik. För konstområdets utveckling välkomnas att regeringen förtydligt att det övergripande syftet med verksamheten är kulturpolitiskt. Kulturrådet kommer enligt uppdrag i regleringsbrevet att återkomma med en strategi för vidare utveckling av verksamheten.

Kulturrådet kommer att genom samlade insatser i flera länder bedriva internationella litterära projekt där målen för Sveriges kulturpolitiska och fattigdomsbekämpande verksamhet sammanfaller. När det gäller biståndsmedel för området disponeras emellertid dessa även fortsättningsvis av Svenska institutet, som huvudsakligen bedriver egeninitierad verksamhet. Detta leder till en oklar uppdelning av litteraturfrågorna. För maximala synergieffekter vore en sammanhållen litterär verksamhet önskvärd, oavsett språklig eller geografisk målgrupp. En koncentration av ekonomiska resurser till Kulturrådet skulle skapa tydlighet för svenska och utländska aktörer. Det skulle även i större utsträckning möjliggöra resurskrävande insatser på prioriterade ämnesområden som yttrandefrihet och barns rätt i samhället; och i geografiska som i t.ex. Mellanöstern, Vitryssland och andra ODA-länder. Även på andra konstområden bör rådets uppdrag vidgas mot biståndspolitiska mål.

Hösten 2009 är Sverige åter ordförande i EU. Utifrån erfarenheterna från den förra ordförandeperioden är det troligt att det kommer att finnas ett stort intresse inom kulturlivet för att arrangera internationella/europeiska konferenser och för att arrangera internationella gästspel eller turnera i andra europeiska länder.

Kulturhuvudstadsåret 2014 kommer att innebära ökade kostnader för Kulturrådet inom förvaltningsanslaget för att administrera ansökningsförfarandet och juryarbetet, samt ett ökat behov av medel för projektansökningar från de städer och regioner som avser att kandidera och från det fria kulturlivet. Det är troligt att många europeiska samarbetsprojekt kommer att startas under de närmaste åren för att kulminera 2014, och att många av dessa insatser kommer att behöva nationell finansiering.

Etnisk och kulturell mångfald

Det finns alltså betydande ojämlikheter när det gäller deltagande i kulturlivet som har sin grund i flera olika faktorer. Det tycks framför allt

vara utbildning och socioekonomisk tillhörighet som väger tyngst i förklaringar om medverkan och deltagande i kulturlivet, vilket också bekräftas av flera kulturvanestudier från senare år. Det finns dock ett stort behov av kunskapsuppbyggnad och kartläggning av metodutveckling kring mångfald i kulturlivet. Det behövs ökade insatser för kunskapsuppbyggnad och forskning inom det kulturpolitiska området, inte minst inom mångfaldsområdet.

Kulturrådet har med tillfredsställelse noterat att regeringen har avsatt 10 miljoner kronor åren 2008 – 2010 för en särskild satsning för att främja etnisk och kulturell mångfald. Kulturrådet utgår i sitt arbete med mångfaldsfrågor från att dessa ska integreras i Kulturrådets hela verksamhet. Kulturrådets uppfattning är dock att det i ett kortare perspektiv behövs ökade och särskilt riktade insatser för att kunna intensifiera arbetet med etnisk och kulturell mångfald i kulturlivet. På längre sikt bör detta vara en naturlig del av den ordinarie verksamheten. Kulturrådet disponerar f.n. medel för bidrag till interkulturella organisationer som främjar etnisk och kulturell mångfald samt medel för internationellt och interkulturellt samarbete. Tidigare regleringsbrevs detaljerade reglering av mottagare har lett till att en betydande del av medlen bundits upp. Kulturrådet efterlyser en precisering av mål och syfte med bidraget.

Att med begränsade medel möta det behov av generella verksamhetsstöd som finns hos aktörer inom det breda fältet kulturell mångfald och interkulturellt utbyte bedömer rådet som mindre ändamålsenligt än att fokusera bidragsgivningen på konkreta aktiviteter och åtgärder för att öka den etniska och kulturella mångfalden.

Genom dialoger med regionerna, institutionerna och de fria grupperna kan Kulturrådet bidra till att nå mål för etnisk och kulturell mångfald. Kulturrådet arbetar med frågor om vilka villkor som kan ställas på bidragsmottagarnas arbete med kulturell mångfald och hur mål, villkor och återrapporteringskrav kan förtydligas och följas upp. Det är av stor vikt att finna goda former för att följa upp att frågan om etnisk och kulturell mångfald får genomslag i den ordinarie bidragsgivningen.

Sedan 2002 disponerar Kulturrådet särskilda medel för de nationella minoriteternas språk och kultur. Dessa medel har stor betydelse i Sveriges samlade minoritetspolitik eftersom det i viss utsträckning handlar om projektmedel, som är möjliga att söka för institutioner, organisationer, fria grupper och föreningsliv. De inkommande ansökningarna tyder på ett stort behov som täcker ett brett konst- och kulturområde, litteraturutgivning, bevarande och utveckling av minoritetsspråk och även bredare religions- och samhällsfrågor. En allt större del av medlen är emellertid genom regleringsbrev bundna till särskilt utpekade verksamheter. Kulturrådet

menar att detta är en olycklig utveckling, då behovet av medel för nya aktörer är stort.

Jämställdhet

Sverige är det bästa landet i världen när det kommer till jämställdhet enligt World Economic Forums rapport Gender Gap Report. I Sverige är lagar, regler och policys i hög grad utformade för att säkerställa jämställda villkor. Ett problem är däremot tillämpningen av lagar och regler och bristen på kunskap bland allmänheten. Även konst- och kultursektorn kännetecknas av att mäns inflytande är större än kvinnors. Män är i högre grad chefer inom kulturinstitutioner och besitter de positioner som har störst svängvidd för att utöva sitt konstnärskap. Kulturpubliken däremot utgörs inom många kulturformer av närmare 70 procent kvinnor och ca 30 procent män. Kvinnor som utövare återfinns också i högre grad i den fria kultursektorn, där de ekonomiska ramarna är betydligt stramare.

Ett av Kulturrådets övergripande verksamhetsmål är att integrera jämställda värderingar i arbetsprocesserna och att i bidragsgivningen främja jämställda värderingar hos bidragsmottagarna. Under 2008 har Kulturrådet i uppdrag att i samråd med Jämo och Konstnärsnämnden göra en fördjupad analys ur jämställdhetsperspektiv av bidragsfördelningen till scenkonstområdet och de yrkesmässiga villkoren bland scenkonstnärer. Arbetet innebär att utveckla informationsinsamlingen i ansöknings- och återrapporteringsblanketter som sedan ska ligga till grund för analyser ur jämställdhetsperspektiv.

Ojämställda villkor inom kultursektorn kan ofta härledas till andra politikområden som också sätter villkoren för kultursektorn, så som arbetsmarknadspolitiken och socialförsäkringssystemet. Kulturrådet kommer därför att förbättra omvärldsbevakning och analys av hur andra politikområden påverkar villkoren för Kulturrådets bidragsmottagare.

Kulturområdets kunskapsuppbyggnad

Goda kunskaper om kulturområdet är en förutsättning för att området ska kunna utvecklas och hävda sig i konkurrensen om offentliga och privata medel. Effekterna av kulturpolitiska insatser måste kunna mätas, analyseras och värderas bättre än idag.

När det gäller akademisk kunskapsutveckling består kulturområdet dels av ett antal universitetsdiscipliner kopplat till de olika konstarterna, dels av forsknings- och utbildningsverksamheter som har en bred allmän inriktning på kulturfrågor eller som kombinerar kultur och olika humanistiska/samhällsvetenskapliga traditioner såsom kulturvetenskap och kulturekonomi. Forskningsmiljöer som är specifikt inriktade på kulturpolitik är få och små i Sverige. Det är främst Tema Q och Centrum för

kulturpolitisk forskning vid Högskolan i Borås som representerar samlade miljöer med kulturpolitisk inriktning. Konstnärlig forskning är relativt nytt i Sverige. Stöd till konstnärlig forskning och utvecklingsarbete ges sedan 2001 av Vetenskapsrådet.

Behovet av kunskapsutveckling och kunskapsförmedling inom kulturområdet är stort. Kunskapsbehoven handlar om såväl form som innehåll. Det behövs dels forskningsbaserade studier och analyser av centrala frågor inom kulturområdet (konstnärers villkor, kulturvanor, biljettprisernas betydelse etc.), dels systematiska undersökningar/utvärderingar som söker tillförlitliga och användbara resultat av värdet eller förtjänsten av en insats och dels statistik som ger kvalitativa beskrivningar av företeelser och områden. Därtill behöver kunskapsutvecklingen integreras som en daglig verksamhet i förvaltningen genom bl.a. framtagande av bättre underlag för beslut. Kunskapsspridningen i form av skrifter, seminarier, databaser m.m. behöver också förbättras.

Ytterligare exempel på frågor som bör utvecklas är kulturens ekonomi, konstens och kulturens roll i samhället och analyser kring den samlade effekten av kulturpolitiska insatser, betydelsen av arbetsmarknads- och utbildningspolitiska åtgärder för kulturlivet och andra samhälleliga förändringar. Angelägna teman bör ytterligare belysas som exempelvis barns och ungdomars tillgång och utnyttjande av kultur, jämställdhet inom kulturen, mångfald inom kulturen samt tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Kulturrådet har genom sin roll som central myndighet på kulturområdet en unik position som kunskapsnav. Kulturrådet ser dock att denna roll både kan och bör utvecklas framöver i samverkan med andra kunskapsförvaltare och kunskapsproducenter samt användare av kulturpolitisk relevant kunskap. Kulturrådet återkommer till denna fråga i avsnitt 4 Behov av resursökningar 2009 – 2011.

Sysselsättning och kompetensutveckling

Arbetsmarknaden inom kulturområdet kännetecknas av allt färre fasta anställningar. Många kulturskapare är frilansare och många arbetar som fria företagare. Därför spelar de sysselsättningskapande åtgärderna stor roll.

Inom scenkonstområdet har *Teateralliansen* och *Dansalliansen* möjliggjort för drygt 100 skådespelare och ca 50 dansare att få en anställning mellan olika engagemang vid teatrar och andra arbetsgivare. Allianserna är uppbyggda för att tillgodose de särskilda behov som finns för skådespelare och dansare. De främjar rörlighet, konstnärlig förnyelse och kvalitet. Allianserna har också stor betydelse när det gäller kompetensutveckling för skådespelare och dansare i ett bredare perspektiv och inte enbart för dem

som är anställda av allianserna. Nyligen har också en musikallians inrättats. Alliansmodellen har också diskuterats för andra konstnärliga yrkesgrupper. I likhet med vad som framfördes i Kulturrådets rapport Musikallians 2007:10 vill dock Kulturrådet framhålla vikten av att alliansernas utfall utvärderas för att se hur de fungerar ur bl.a. ett jämställdhets-, mångfalds- och geografiskt perspektiv. Härigenom kan säkerställas att det grundläggande syftet med allianserna även framöver tillgodoses.

Centrumbildningar är samlingsnamnet på det fria kulturlivets intresseorganisationer. De är elva till antalet och omfattar ord, bild, ton, teater, dans, film och foto. Deras verksamhet omfattar bl.a. arbetsförmedlande verksamhet. Intäkterna består av statsbidrag, regionala bidrag och medlemsintäkter. Centrumbildningarnas arbetsförmedlande verksamhet har stor betydelse för många konstnärliga yrkesutövare. Verksamheten syftar till att förbättra villkoren för medlemmarna på arbetsmarknaden. Centrumbildningarna kompletterar arbetsförmedlingarnas arbete bl.a. genom sin specialkompetens inom olika konst- och kulturområden. Flera av dessa yrkeskategorier kan överhuvudtaget inte komma i åtnjutande av arbetsförmedlingens tjänster. Det gäller exempelvis författare och översättare som i princip alltid är fria företagare och oftast sina egna uppdragsgivare. Centrumbildningarna redovisar att de varje år förmedlar närmare 8 500 direkta uppdrag av olika omfattning till konstnärer.

Centrumbildningarnas insatser har inneburit nya vägar att vidga arbetsmarknaden för de konstnärsgrupper som man har ansvar för, exempelvis samarbeten med regionala institutioner och länskonstnärer samt nya former för samarbeten med näringsliv. Centrumbildningarna bedriver dels en direktförmedlande verksamhet men konstaterar också i sina redovisningar att en stor del av uppdragen förmedlas indirekt genom t.ex. webbplatser, mässor och dyl. Ett flertal centrumbildningar redovisade ökning av antalet förmedlade uppdrag under 2006, vilket resulterar i dels ökade skatteintäkter för staten dels att fler konstnärer kommer i arbete. Som exempel kan nämnas att tre centrumbildningar redovisar förmedlade uppdrag till ett värde av ca 21 miljoner kronor i bruttoinkomster för sina medlemmar. Alla centrumbildningar arbetar även aktivt med kompetensutvecklingsinsatser i syfte att öka medlemmarnas möjligheter på arbetsmarknaden.

Kulturrådet återkommer till dessa frågor under avsnitt 4 Behov av resursförstärkningar 2009 – 2011.

Rollfördelning och samverkan

Rollfördelningen mellan central, regional och lokal nivå är inte alltid helt tydlig och kan behöva preciseras, något som ingår i den kulturpolitiska kommitténs arbete. Oavsett hur rollfördelningen kommer att se ut i

framtiden är det viktigt att det finns en kraftfull nationell kulturpolitik, som stimulerar, främjar och inspirerar till insatser för konst och kultur i hela landet och som tar hänsyn till behoven inom kulturområdets skilda delar.

Den statliga rollen kan sammanfattas på följande sätt:

- att främja utveckling och förnyelse, bl.a. genom att svara mot regionala initiativ,
- att ett kvalitetsutbud av kultur blir tillgängligt i hela landet,
- att det finns en kulturell infrastruktur över landet,
- att en mångfald av kulturyttringar och genrer får tillräckligt utrymme,
- att verka för allas rätt till kultur,
- att bredda och fördjupa kulturintresset,
- att resursfördelningen blir rimlig mellan konstområden och genrer,
- att stärka kunskapsuppbyggnaden och kunskapsförmedlingen inom kulturområdet,
- att främja kulturlivets internationalisering.

Samverkan mellan central, regional och lokal nivå är en viktig förutsättning för att genomföra den nationella kulturpolitiken. Samverkan måste drivas med respekt för de olika rollerna och ta hänsyn till regionala och lokala behov och prioriteringar. Stat, landsting/region och kommun kan delvis ha olika motiv för sitt stöd till konst och kultur. De nationella målen är gemensamma och den viktigaste utgångspunkten för statliga insatser. Landstingen/regionerna och kommunerna kan dessutom ha andra aspekter på värdet av kultur, t.ex. att den förväntas bidra till en allmän samhällsutveckling samt regional och lokal tillväxt. Det är en utmaning att på olika nivåer och trots delvis olika utgångspunkter samarbeta i syfte att utveckla både medborgarperspektivet som innebär att kulturen ska vara tillgänglig för alla och konstperspektivet som tar sikte på att främja och stödja konstnärlig utveckling och förnyelse. Men utifrån de olika utgångspunkterna kan samverkan och dialog utvecklas och förbättras. Det gagnar hela den kulturpolitiska utvecklingen.

Särskilda frågor

I det följande görs en genomgång av några aktuella frågor inom de konst/kulturområden, som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde.

Scenkonst

Institutionerna

Institutionerna inom teater-, dans- och musikområdet utgör en infrastruktur för scenkonstproduktion i Sverige vilket ger kontinuitet och utvecklingsmöjligheter åt yrkesverksamma konstnärer och hantverkare. Institutionerna medverkar också till att säkra tillgång till ett utbud av hög

kvalitet i hela landet. Det är angeläget att kulturinstitutionerna ges utrymme för både förnyelse- och fördjupningsarbete när det gäller den konstnärliga verksamheten och mötet med sin publik. Det statliga anslaget till regionala och lokala scenkonstinstitutioner har inte räknats upp i samma takt som kostnadsutvecklingen. Detta faktum ställer krav på Kulturrådet att med utgångspunkt i bedömningen av institutionernas verksamhetsmässiga prestationer och storleken på stödet från huvudmännen prioritera och omprioritera inom ramen för tillgängliga resurser. Det kan medföra att vissa institutioner kan komma att få minskat statbidrag till förmån för andra som kan få sina bidrag ökade. Den kulturella infrastrukturen kan också behöva förnyas och förstärkas genom nya inslag. Inom teaterområdet har Region Värmland uttryckt en önskan att undersöka möjligheterna för Västanå Teater att få ett uppdrag som regionteater. Kulturrådet ser positivt på en sådan utveckling.

Institutionerna står inför stora kostnadsökningar under de närmaste åren, framför allt kopplade till löne- och pensionskostnader. I dagsläget finns inte ett tjänstepensionssystem som är anpassat till scenkonstområdet och Kulturrådet välkomnar regeringens initiativ att tillsätta en utredning med uppgift att se över pensionsförhållandena för de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna. I dagsläget kan konstateras att institutionerna har svårt att hantera pensionskostnaderna. De kommer att vara mycket varierande år från år och det blir svårt för institutionerna att beräkna de faktiska kostnaderna för detta ändamål. För vissa yrkesgrupper kommer kostnaderna dessutom att vara särskilt höga vilket kan komma att få konsekvenser för utbudet. Den trängda ekonomiska situationen kan givetvis också komma att äventyra möjligheterna till konstnärlig utveckling och ökad internationalisering.

De fria grupperna

De fria grupperna är ett komplement till den verksamhet som bedrivs vid institutionerna och verkar ofta pådrivande i förnyelsen av scenkonsten. De fria grupperna är också särskilt betydelsefulla när det gäller verksamhet för barn och unga. Många fria grupper/aktörer lever med mycket små marginaler och ökade offentliga insatser är angelägna för att möjliggöra en fortsatt konstnärlig och kulturpolitisk utveckling för dessa grupper. I den översyn av villkor och riktlinjer för bidragsgivningen till fria teater- och dansgrupper, som Kulturrådet genomförde 2006 framhölls att stödet till de fria grupperna behöver förstärkas.

Av Kulturrådets årsredovisning 2007 framgår att efterfrågan på ökade statsbidrag växer för varje år. Anslagen har under senare år inte ökat i samma takt som efterfrågan vilket leder till en växande konkurrens om medel.

Ökad samverkan mellan institutionerna och de fria grupperna

I Kulturrådets regleringsbrev framhålls att rådet ska prioritera ansökningar som innebär ökad samverkan mellan institutionerna och det fria kulturlivet. Kulturrådet delar uppfattningen att samverkan bör stimuleras, vilket förutsätter att båda parter ekonomi- och planeringssituation möjliggör detta. Kulturrådet noterar att samverkan inom scenkonstområdet redan idag ökar och ser förutsättningar för att institutionerna i framtiden i allt större utsträckning utvecklar samarbeten med de fria grupperna och andra aktörer så att befintliga resurser används på bästa sätt. Scener och konsertlokaler bör kunna nyttjas av fler och institutionerna bör utveckla möjligheterna att ta emot nationella och internationella gästspel med målsättningen att öka tillgängligheten till scenkonst.

Arrangörer av fria grupper

Arrangörer, ofta organiserade som ideella föreningar, är mottagare av föreställningar och konserter ute i landet. När det gäller föreställningar för barn och ungdom arrangeras dessa däremot ofta av kommunala förvaltningar direkt eller genom t.ex. skolor, förskolor och bibliotek. Det är angeläget att staten tillsammans med landsting/regioner och kommuner tar ansvar för att stödja arrangörerna så att publiken får del av en mångfald av konstnärliga uttryck. Även beträffande arrangörsverksamhet kan Kulturrådet i årsredovisningen för 2007 konstatera att efterfrågan på medel har ökat under senare år. Trots de ekonomiska förstärkningar som gjorts behöver området utvecklas ytterligare för att få en mer professionell infrastruktur. En utmaning för arrangörerna är att få till stånd både en högre grad av professionalism och en ökad samverkan mellan olika arrangörer.

Det är också angeläget att tydliggöra festivalernas roll i arrangörsstrukturen. Festivalerna erbjuder möjligheter att nå nya publikgrupper, men är också ett forum för fördjupning för den specialintresserade publiken samt en möjlighet för möten mellan nationella och internationella artister. Det vore därför önskvärt att kunna stödja festivalerna i större utsträckning än vad som är möjligt idag.

Särskilt om teaterområdet

Svensk barnteater har sedan länge en stark ställning såväl nationellt som internationellt. Inom ramen för länsteatrarnas uppdrag har verksamhet för barn och unga en central roll och utgör en betydande del av verksamheten. De fria teatergruppernas stora betydelse för barn- och ungdomsverksamhet har redan påtalats. De fria teatergrupperna stod 2006 för 73 procent av barnteaterföreställningarna i landet. Verksamhet för barn och unga är emellertid kostsam och begränsar möjligheten till stora intäkter. Föreställningar för de yngre målgrupperna kan inte spelas för stora grupper, och biljettpriserna är lägre. I ljuset av regeringens satsning på Skapande skola ser Kulturrådet det som värdefullt att teatrarna ges möjlighet att möta

den ökade efterfrågan som kan förväntas på föreställningsverksamhet och pedagogiska insatser för unga.

Inom teaterområdet har samverkan ökat alltmer under senare år. Det gäller inte minst samverkan emellan länsteatrarna och Riksteatern kring såväl arrangörsfrågor som särskilda projekt som Nationella Dramaturgiatet. Det är angeläget att förutsättningar ges för fortsatt samverkan kring dessa frågor.

Särskilt om dansområdet

Dansområdet har under senare år genomgått en stark utveckling och såväl de statliga som de regionala insatserna för dansen har ökat. Satsningarna har gett goda resultat. Fler har i dag möjlighet att möta professionell danskonst som publik och de yrkesverksamma inom området har bättre förutsättningar för sitt skapande än tidigare. Dansen har också haft stort inflytande på den konstnärliga utvecklingen inom scenkonsten. Den professionella dansen måste dock ges möjlighet till fortsatt utveckling.

Trots små resurser produceras en stor del av dansutbudet inom ramen för det fria danslivet. Under senare år har dock samarbete mellan institutioner inom teater- och musikområdet och det fria danslivet skapat möjligheter för dansen att etablera sig på fler platser i landet. Antalet arrangörer av professionella dansföreställningar har ökat under senare år och efterfrågan på medel från dansarrangörer ökar.

Behoven av ökade medel för fortsatt utveckling är dock stora inom dansområdet för att få det genomslag som konstformen har visat sig ha förutsättningar för. Med ett fortsatt starkt stöd har dansen möjlighet att vara en stark konstnärlig förnyare inom scenkonsten, samtidigt som fler människor ges möjlighet till upplevelser som tidigare endast var tillgängliga för en begränsad publik.

Kulturrådet avser att arbeta vidare med att förstärka dansområdets utveckling med utgångspunkt i Handlingsprogrammet för den professionella dansen. Det kommer bl.a. att innebära ett närmare samarbete med Riksteatern, som Kulturrådet ser som en viktig aktör för att förbättra förutsättningarna för dansens utveckling.

Särskilt om musikområdet

Musikområdet har under senare år genomgått stora förändringar såväl vad gäller nya distributionsformer, ny teknik, förändrade konsumtionsmönster och en kraftig internationalisering av marknaden.

I Sverige finns en diskrepans mellan det kommersiella musiklivet och det musikliv som idag är en angelägenhet för kulturpolitiken. I flera andra länder har man börjat anlägga ett bredare perspektiv och se till områdets alla delar. En analys av det svenska musiklivet som inte bara omfattar de statliga

stödsystemen utan musiklivets behov i sin helhet vore enligt Kulturrådets mening värdefull.

Den nu arbetande Kulturutredningen har bl.a. till uppgift att väga in vad Orkesterutredningen (SOU 2006:34) och dess remissinstanser har anfört. Kulturrådet ser som särskilt angeläget att frågan om riktlinjer för stöd för regional musikverksamhet och orkesterinstitutioner sätts in i ett större perspektiv i samråd med regionala och kommunala huvudmän.

De fria musikgrupperna har en viktig nyskapande roll. Musikgrupperna turnerar nationellt och internationellt men har idag, till skillnad från andra fria grupper, i första hand bidrag från Kulturrådet. Den kommunala och regionala medfinansieringen av musikgrupperna skulle behöva utvecklas i dialog med de kommuner och regioner där grupperna har sin huvudsakliga hemvist. Körerna utgör en viktig del av det svenska musiklivet, men får idag i första hand bidrag som amatörverksamhet.

Litteratur och bibliotek

Ansvarsfrågor inom biblioteksområdet

Biblioteksutvecklingen ställer ökande krav på samverkan mellan de olika aktörerna inom svenskt biblioteksväsende. De huvudsakliga aktörerna inom folkbiblioteksområdet är de kommunala folkbiblioteken, länsbiblioteken, de statligt finansierade lånecentralerna och folkbibliotekens gemensamma depåbibliotek, som också är statligt finansierat. Frågor som rör dessa, samt till viss del även skolbiblioteksfrågor, ingår i Kulturrådets ansvarsområde, medan Kungliga biblioteket har ansvar för frågor som rör universitets- och högskolebiblioteken. Förutsättningarna skiljer sig åt beroende på huvudman, vilket kan vara en försvårande omständighet för samverkan. Redan i dag finns utvecklade former för samverkan och dialog, men mycket återstår. Ett tydligt exempel på att det är nödvändigt att utveckla samverkan är att studerande vid universitet och högskolor i mycket stor utsträckning använder sig av folkbibliotekens tjänster, vilket ställer helt andra krav på service än tidigare.

Många av de utvecklingsprojekt som drivs av länsbiblioteken är digitala informationstjänster som används på nationell nivå. Bl.a. gäller det Fråga biblioteket, som är en nationell frågetjänst i samverkan med universitets- och högskolebiblioteken. Ett annat projekt som drivits med projektmedel från Kulturrådet under lång tid och där organisations- och finansieringsfrågan är olöst är den nationella webbtjänsten Barnens bibliotek.

Kulturrådet har ett flertal gånger pekat på att ur ett medborgarperspektiv bör de offentligt stödda biblioteken ses som en gemensam samhällelig resurs. Detta förutsätter en samverkan som bygger på en nationell strategi och

gemensamma mål. Även om de offentligt stödda folk-, forsknings- och specialbiblioteken har olika uppdrag och delvis olika målgrupper är de starkt beroende av ett gemensamt nätverk för att kunna fullgöra sina dagliga uppgifter. Samverkan behövs även för förändrings- och utvecklingsarbete. Behovet av gemensamma resurser har ökat i och med utvecklingen av nättjänster och nya medier.

Flera utredningar, däribland Kulturpolitikens inriktning (SOU 1995:84), har konstaterat att det inte existerar någon formulerad och tydlig målsättning för biblioteksväsendet som helhet och för samverkan mellan de olika bibliotekstyperna. Kulturrådet har ett ansvar för folkbiblioteksområdet inom ramen för rådets allmänna kulturpolitiska uppdrag, men konstaterar att det på nationell nivå behövs en gemensam strategi för biblioteksområdet som griper över flera politikområden som utbildning, kultur, näringsliv, socialpolitik etc.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2008 uttalat att man avser att under mandatperioden utvärdera bibliotekslagen i syfte att stärka bibliotekens roll och säkerställa tillgängligheten. Kulturrådet välkomnar en sådan utvärdering, men anser att mål- och ansvarsfrågor på central nivå inom biblioteksområdet först bör ses över för att en översyn av bibliotekslagen ska bli meningsfull.

Litteratur och kulturtidskrifter

Den totala försäljningen av böcker har ökat under en följd av år. Det finns ingen fullständig statistik på området, men Svenska Förläggareföreningens statistik för medlemsförlagen (68 medlemmar 2007) pekar på en stark utveckling. Genomsnittlig försäljning av en ny svensk roman har ökat från 4 300 sålda exemplar 1987 till drygt det dubbla 2006, 9 400 exemplar. Man kan konstatera att den ökade försäljningen är starkt koncentrerad till vissa titlar och genrer som inte i nämnvärd omfattning återfinns bland de titlar som beviljas litteraturstöd.

Bibliotekens utlåningssiffror visar att antalet utlån minskat med ca 10 miljoner mellan åren 2000 och 2006. Under samma period har Svenska Förläggareföreningens medlemsförlag sålt ca 5 miljoner fler böcker. En jämförelse med det segment av den nytgivna litteratur som beviljas litteraturstöd visar en motsatt utveckling. Det finns ingen statistik över försäljning, men man kan konstatera att antal tryckta exemplar i första upplaga har sjunkit. 1999 trycktes 34 procent av de stödda titlarna i fler än 4 000 exemplar, 2006 var motsvarande siffra 23 procent.

Bibliotekens inköpssiffror för media har gått upp något, men det är kostnader för AV-media som stått för ökningen. Bibliotekens nyförvärv av böcker har minskat med ca 200 000 mellan 2000 och 2006. Räknet från

1980 är minskningen 350 000 böcker. Av nyförvärven är en stor andel spänningslitteratur. Förlagen ser en tydlig tendens till att biblioteken minskar sina inköp av smalare kvalitetslitteratur.

Både Författarförbundet och förlagens intresseorganisationer, Svenska Förläggareföreningen och Nordiska föreningen för mindre förlag (NOFF) menar att det statliga litteraturstödet starkt bidrar till, och i vissa fall är helt avgörande, för att bokutgivningen i Sverige ska präglas av nuvarande höga kvalitet. Att bedömningen är kopplad till den enskilda titeln innebär att stödet är konkurrensneutralt, och inte tar hänsyn varken till den enskilda titelns kommersiella potential eller förlagets ekonomiska situation. Stödet söks huvudsakligen för redan utgiven litteratur. Som den senaste bokutredningen konstaterade, skulle hög produktionskostnad i kombination med en förväntat låg försäljning dock kunna utgöra skäl för staten att i förväg bevilja bidrag eller besluta om bidrag till viss utgivning. Kulturrådets uppfattning är emellertid att det vore olyckligt att fatta sådana beslut för enskilda titlar, vilket nuvarande reglering kräver: dvs. kvalitetsbedöma titlar som inte existerar. Kvalitetsbedömningen bör i vissa fall ta sikte på utgivningens kulturpolitiska aspekt snarare än den enskilda titeln. Det statliga bidraget skulle därmed bli väsentligt mindre detaljstyrande.

När det gäller stöd till kulturtidskrifter har Kulturrådet att följa en reglering som innebär ett absolut krav på att sökande tidskrift ska förväntas gå med förlust. Inte heller tidskriftens ägare får ha så god ekonomi att den kan antas klara utgivningen utan statligt stöd. Kulturrådet menar att det finns skäl att ifrågasätta om detta negativa ekonomiska incitament är konstruktivt när det gäller att främja en värdefull mångfald av åsikter och behandlade ämnen i utbudet av kulturtidskrifter. Vidare bör man analysera på vilket sätt kulturtidskrifts- och litteraturutgivning av hög kvalitet men med svag kommersiell potential kan ges bättre möjligheter att nå ut till läsarna. Detta är av stor betydelse för såväl utvecklingen inom konstområdet som det fria åsiktsutbytet.

Flera statliga utredningar har berört distributionsproblematiken för mindre tidskrifter. Bland annat pekar Konkurrensverket i rapporten "Konkurrens och samarbete inom medierna" (2003:2) på svårigheterna för mindre tidskrifter att nå konsumenter via lösnummerförsäljning på grund av två dominerande distributörers krav på upplaga och periodicitet.

Bild och form

Strukturen inom den del av bild- och formområdet som får statligt stöd präglas av, vid sidan av några få stora institutioner, små konsthallar och utställningsarrangörer ibland drivna av konstnärerna själva. Här finns också kollektivverkstäder, konstkonsulenter och en vittförgrenad konstföreningsrörelse. Många av de mindre utställningsarenorna är betydelsefulla för yngre och oetablerade konstnärer. Några av de "fria

utställarna” har också varit betydelsefulla för att presentera internationella konstnärer för en svensk publik. Kulturrådet kan konstatera att den här gruppen utställare är betydelsefull för konstlivet och en höjning av det offentliga stödet skulle ge en ökad trygghet för utställarna och skapa ytterligare möjligheter för fler att kunna etablera sig.

Inom bild- och formområdet är konstnärernas försörjningsmöjligheter en av de frågor som ständigt diskuteras. Förslaget till avtal som reglerar utställningsersättningen till konstnärer som ställer ut vid statliga museer, kommer att innebära höjda ersättningsnivåer till konstnärerna och en ökad utgift för institutionerna. Avtalet kan också ha den effekten att den är förebildlig för andra offentliga huvudmän.

Museer

Publikarbete

Vid sidan av de ansträngningar som måste göras för att skapa en ökad tillgänglighet till samlingarna på ett pedagogiskt sätt, är utvecklingen av hela det pedagogiska arbetet av central betydelse. Museerna står inför stora utmaningar när det gäller att möta de varierande behov, som människor har i olika åldrar och med skiftande bakgrund. Genom ett mer systemiserat samarbete mellan museer på central, regional och lokal nivå borde erfarenheter från pedagogiskt arbete på ett helt annat sätt än nu kunna tas till vara och utvecklas.

Internationellt arbete

Kraften i det internationella arbetet varierar stort mellan museerna. Trots en stark internationalisering av samhället, kan Kulturrådet konstatera att för de regionala museerna, med några få undantag, är det internationella arbetet mycket blygsamt. Skälen till detta är inte analyserade, men beror förmodligen mer på förhållningssätt än är betingade av ekonomiska faktorer. Den otydlighet som finns inom hela museisektorn om hur Sverige är representerat på institutionell nivå internationellt har säkert också bidragit till det låga engagemanget.

Tillgängligheten till samlingarna

Genom accessprojektet har ett 100-tal museer inom hela museisektorn beviljats bidrag för att skapa en ökad tillgänglighet till samlingarna. Antalet personer som kunnat beredas sysselsättning inom projektet var i april 2007 totalt 970 varav ca 500 inom museisektorn. Kulturrådet kan konstatera att det trots de mycket omfattande satsningar som redan gjorts fortfarande finns stora behov av fortsatta insatser för att öka möjligheterna för fler människor att på ett enkelt sätt kunna ta del av dels museernas samlingar dels den kontext och de uppgifter som finns kring föremål, konst, fotografier m.m. De medel som finns inom access för 2009 bör därför i sin helhet riktas mot institutioner som avser att öka den externa tillgängligheten över Internet.

Om museerna inte kan tillföras nya resurser för att skapa en ökad digital tillgänglighet bör institutionerna enligt Kulturrådets uppfattning själva prioritera ett fortsatt digitaliseringsarbete med målsättningen att öppna sina samlingar och skapa bättre grundbetingelser för att kunna samsöka mellan olika institutioners samlingar.

4 BEHOV AV RESURSÖKNINGAR 2009 – 2011

Kulturrådet föreslår inga öknningar av de anslag som Kulturrådet disponerar men vill i avvaktan på Kulturutredningens förslag peka på några områden inom kulturlivet där det finns behov av resursförstärkningar.

Utveckling och förnyelse

De medel som Kulturrådet disponerar ska användas så strategiskt som möjligt. Det är Kulturrådets ambition att pröva alla bidragssystem så att medel där så är möjligt kan frigöras för att stödja utveckling och förnyelse av kulturlivet. Kulturrådet vill dock påpeka att det senaste årets ringa kompensation för kostnadsutvecklingen gör att utrymmet för att arbeta med förnyelsefrågor försvåras för både regionala institutioner och andra aktörer. Men vid sidan av den förnyelse som trots allt måste ske inom ramen för ordinarie budgetar kommer det också att behövas mer fria medel för utveckling och förnyelse. Upphörandet av Framtidens kultur gör dessutom att det uppstår ett tomrum när det gäller stöd till utveckling och förnyelse inom kulturområdet. Kulturrådet skulle genom sin goda kännedom om kulturlivet i landet i ökad omfattning kunna stödja sådan verksamhet och initiera utvecklingsprojekt inom skilda områden. Det kan gälla exempelvis utveckling av nya samverkansformer i kulturlivet och konstnärlig utveckling inom institutioner och fria grupper. Utvecklings- och förnyelsearbete kan också inriktas mot särskilda temaområden såsom internationalisering, kultur för och med barn och unga samt kultur och entreprenörskap. Se vidare avsnitt Kulturlivets utveckling och förnyelse sid. 12 – 13.

Det fria kulturlivet

Det fria kulturlivet är viktigt som komplement till den verksamhet som bedrivs inom kulturinstitutionerna. Många fria aktörer arbetar dock med mycket små marginaler vilket är ett hinder i deras konstnärliga verksamhet. Det finns en stor potential i det fria kulturlivet, som i högre grad skulle kunna komma kulturkonsumenterna till godo, om det offentliga stödet ökade. Se också sid. 22 – 24 och 28.

Internationellt kulturutbyte och kultursamarbete

Kulturrådets bedömning är att behovet av medel för internationella kulturutbyten kommer att öka, inte minst som resultat av Svenska institutets minskade medel för efterfrågestyrt kulturutbyte. Det bedöms t.ex. att SI:s medel för Rysslandssamarbeten, som avslutas 2008, kommer att efterlämna ett tomrum och innebära att många påbörjade långsiktiga samarbeten inte kan genomföras om stöd inte kan sökas på annat håll.

Med hänvisning till vad som har framförts under avsnitt Internationalisering sid. 15 – 16 vill Kulturrådet peka på följande behov av resursförstärkningar.

Det finns ett behov av resursförstärkningar inom kulturområdet till följd av EU-ordförandeskapet 2009.

I samband med Kulturhuvudstadsåret 2014 behövs medel för bidrag till förberedande kulturprojekt.

Dessutom bör Kulturrådet ges ett ökat uppdrag att med biståndspolitiska medel stödja internationella kulturutbyten som har i syfte att främja demokrati och fattigdomsbekämpning.

Sysselsättning och kompetensutveckling

Allianser inom scenkonstområdet

För 2008 har regeringen anvisat 22 miljoner kronor till en musikallians och 12 miljoner kronor till Dansalliansen. Det motsvarar anställning av ca 100 musiker och ca 50 dansare, vilket för Dansalliansens del innebär en ökning med ca 20 dansare. Teateralliansen har däremot inte haft möjlighet att öka anställningarna. Med hänvisning till behovet av fasta anställningar inom teaterområdet och det värdefulla arbete som Teateralliansen utför för att bidra till skådespelares kompetensutveckling behövs en ökning av bidraget till Teateralliansen så att fler skådespelare kan anställas.

Centrumbildningar

Kulturrådet anser att centrumbildningarnas arbete med att förbättra konstnärernas villkor är av stor vikt. Det leder också till att fler människor får möjlighet att möta och delta i det konstnärliga och kulturella livet. Kulturrådet anser att centrumbildningarnas arbetsförmedlande verksamhet bör förstärkas. Finansieringen bör ske genom en överföring av medel från arbetsmarknadsbudgeten.

Se också avsnitt Sysselsättning och kompetensutveckling sid. 19 – 20.

Region Skåne

De behov av resursökningar, som redovisas i detta budgetunderlag, avser i tillämpliga delar också kulturverksamheten i Skåne.

Kulturrådets roll och resurser

Kulturrådet anser att kunskapsutveckling och kunskapsförmedling är en av de främsta uppgifterna för en nationell kulturmyndighet. Kulturrådet har i det avseendet en särställning med sina breda och nära kontakter med andra myndigheter och aktörer på alla nivåer. Kulturrådet är den myndighet som har bäst förutsättningar att initiera, inhämta, systematisera och förmedla kulturpolitiskt relevant forskning. Kulturrådets roll som kunskapsnav kan utvecklas avsevärt om resurser tillförs. I detta ligger att stärka rollen som central kunskapsbank inom kulturområdet, men även att ge förutsättningar för Kulturrådet att vara mer aktivt när det gäller att initiera

forskningsprojekt, beställa och genomföra utvärderingar och utredningar, förstärka kulturstatistiken på nationell och internationell nivå, arrangera seminarier och konferenser samt öka tillgängligheten till kulturpolitiskt relevant kunskap. Kulturrådet skulle också kunna stärka sitt arbete för att bättre utnyttja befintligt material för analyser. Under avsnitt Kulturområdets kunskapsuppbyggnad sid. 18 – 19 ges exempel på angelägna forsknings- och utvecklingsområden.

Kraven på Kulturrådets bidragshantering har ökat under senare år. Bidragen förutsätts bli bedömda utifrån verksamhetsmässiga prestationer, vilket innebär ytterligare påfrestningar på Kulturrådets redan tidigare ansträngda administration. Därtill har de särskilda uppdragen till Kulturrådet ökat.

Kulturrådets ökade ansvar när det gäller internationella kulturfrågor medför att Kulturrådet behöver utveckla en kvalificerad internationell omvärldsbevakning och samverkan, något som kräver ökade resurser. Se också avsnitt Internationalisering sid. 15 – 16.

5 FÖRSLAG TILL REGELÄNDRINGAR

Förslag till bemyndigande

Kulturrådet föreslår att regeringen i Tilläggsbudget 1 i anslutning till den ekonomiska vårpropositionen för 2008 föreslår riksdagen att ge regeringen möjlighet att ge Kulturrådet ett bemyndigande om ekonomiska åtaganden så att de fria gruppernas problematiska väntan på besked om bidrag kan undanröjas inför verksamhetsåret 2009. Utförligt underlag kring behovet av bemyndigande har tidigare överlämnats till Kulturdepartementet. Nedan ges förslag till text och tabell till TB 1.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Statens kulturråd beslutar under detta anslag om bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper. Statens bidrag är för många av dessa grupper helt avgörande för om en verksamhet ska kunna genomföras. De behöver för sin planering och rekrytering av frilansande dansare, skådespelare, musiker m.fl. yrkeskategorier i god tid före verksamhetsåret få veta vilka medel de har att tillgå. Regeringen föreslår att Statens kulturråd ska ha möjlighet att under 2008 ingå åtaganden som medför behov av framtida anslag om högst 170 000 000 kronor efter 2008.

Anslag 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål

	2008	2009	2010	2011
Ingående åtaganden	0	166		
+ Nya åtaganden	166			
– Infriade åtaganden	0	-80	-43	-43
Utestående åtaganden vid årets slut	166	86	43	0
Förslag till bemyndiganderam	170			

Förslag till förordningsändringar

Som påtalats redan i budgetunderlag 2007 – 2009 finns det skäl att göra en generell översyn av de förordningar som styr Kulturrådets bidragsgivning. Kulturrådet kommer att utarbeta konkreta ändringsförslag av ett antal förordningar. Nedan redogörs kortfattat för vissa implikationer i gällande förordningar och regleringsbrev samt förslag till förändringar.

Förordning (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet

Ett par bestämmelser i denna förordning är inaktuella och det behövs även förändringar med anledning av Kulturrådets nya beslutsordning.

Förordning (1972:452) om statsbidrag till teater-, dans- och musikverksamhet i mindre ensembler och fria grupper

Hela denna förordning bör ses över och uppdateras.

Det finns skäl att utreda möjligheten att frångå det tidigare kravet om att mottagarens verksamhet ska bedrivas i ”yrkesmässiga former”, då denna

formulering är problematisk i förhållande till motsvarande nu gällande begrepp inom skattelagstiftningen. Kravet borde istället benämnas ”professionell yrkesutövare”.

Kulturrådet önskar också se över eventuella fördelar med att omdefiniera det aktuella kulturområdet till ”scenkonstområdet”, då den gamla definitionen teater-, dans- och musikverksamhet inte omfattar alla dagens kulturyttringar.

Kulturområdet har sedan den nu gällande förordningen skrevs utvecklats i fråga om både form och innehåll. Sedan mitten på 1970-talet har nya konstyttringar som nycirkus och performance vuxit fram och är i dag en självklar del i kulturutbudet. Det är inte heller ovanligt att inom ramen för en verksamhet integrera flera konstnärliga uttryck utan tydliga gränsdragningar. Begreppet scenkonstområdet skulle ge möjlighet till en vidare tolkning som stämmer bättre överens med dagens utbud samt tillåter en fortsatt utveckling av formspråk även i framtiden. Det är olyckligt om regelverket bidrar till att vissa gruppers verksamhet faller utanför det som är möjligt att stödja och av det skälet snarare hämmar än främjar en fortsatt utveckling inom fältet.

Förordning (1993:567) om statligt stöd till kulturtidskrifter

Regleringen av stödet till kulturtidskrifter kräver en grundläggande genomgång. Kulturrådet bedömer att en sådan genomlysning bör samordnas med översynen av litteraturstödet.

Förordningen stipulerar ett absolut krav på att sökande tidskrift ska förväntas gå med förlust. Inte heller tidskriftens ägare får ha så god ekonomi att den kan förväntas klara utgivningen utan statligt stöd. Administrativt är det svårt att ha en rättssäker hantering med dessa formella krav. Dessutom finns skäl att ifrågasätta om detta negativa ekonomiska incitament är konstruktivt när det gäller att främja en värdefull mångfald av åsikter och behandlade ämnen i utbudet av kulturtidskrifter.

I gällande förordning finns en skrivning om redovisningsår, som kräver att för att tidskrifterna ska få acceptabla arbetsförhållanden måste Kulturrådet bevilja stöd innan årsskiftet. Enligt gällande budgetlag skulle detta därmed kräva bemyndigande. Kulturrådet föreslår att skrivningen om krav på att bidraget bara får avse ett redovisningsår ska tas bort. Andra exempel på obsoleta skrivningar är stöd till lagerhållning av tidskrifter och kassetstöd.

Vidare bör utredas om förordningens bestämmelse om minoritetsbeslut, som avviker från förvaltningslagens regler för omröstning, bör finnas kvar och i så fall grunden för detta.

Förordningen (1998:1469) om statligt litteraturstöd

Kulturrådet vill erinra om tidigare föreslagna ändringar av denna förordning.

Förordningen stipulerar att stöd kan beviljas för enskilda titlar, efter kvalitetsgranskning. Stödet söks huvudsakligen i efterhand. I vissa fall kan dock Kulturrådet bevilja bidrag i förväg om det antas att hög produktionskostnad i kombination med en förväntat låg försäljning kan utgöra skäl för detta. Kulturrådets uppfattning är emellertid att det är olyckligt att kvalitetsbedöma titlar som inte existerar. Regelverket bör i stället tillåta att Kulturrådet beviljar utgivningsstöd till kulturpolitiskt angelägen utgivning, och inte för produktionsstöd till enskilda titlar. Den kvalitetsbedömning som föregår beslutet ska ta sikte på utgivningens kulturpolitiska aspekt snarare än den enskilda titeln. Det statliga bidraget blir därmed väsentligt mindre detaljstyrande.

Förordningen (1985:525) om statligt stöd till bokhandeln: Sortimentssöd

Kulturrådet har hanterat stödet till bokhandeln sedan 2004. Det finns skäl att i anslutning till översynen av litteraturstödet även analysera detta bidrags relevans i förhållande till den utveckling som skett på bokmarknaden de senaste åren.

En administrativ komplikation är att bidraget enligt förordningen ska betalas ut i två delar: den första tidigast den 30 juni och den andra delen tidigast den 31 december. Med hänsyn till rådets ekonomihantering, delårsbokslut och årsbokslut är dessa utbetalningsdatum svåra att hålla. Ett förordningsförslag med konkreta förändringar kommer att utarbetas av Kulturrådet.

Förordningen (1996:1608) om statsbidrag till folkbibliotek

I denna förordning stipuleras, att bidraget till folk- och skolbibliotekens inköp av litteratur lägst ska vara 50 000 kr. Detta leder till en hög subventionsgrad för små kommuner: Omräknat till bidrag per barn kan det bli så högt som 194 kr per barn, att jämföra med 11 kr per barn i stora kommuner. Kulturrådet föreslår att lägsta summan istället bör vara 30 000 kr. Genom en sådan förändring kan medel frigöras och omdirigeras till anslag 28:8, ap. 1, Bidrag till biblioteksverksamhet, och därmed bidra till att finansiera Barnens bibliotek, som idag drivs av Västra Götalands länsbibliotek med läsfrämjandebidrag (28:9 ap. 1, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter).

I samma förordning regleras stöd till biblioteken för prenumerationer av kulturtidskrifter. Den detaljerade skrivningen leder till kostsam administration för såväl sökande bibliotek som Kulturrådet. Detta avspeglas även i att intresset för att söka stödet är lågt. De bidrag som utbetalas varierar mellan 250 – 3 000 kr per sökande bibliotek. Kulturrådet bedömer att stödet i sin nuvarande form inte är ändamålsenligt.

Förordning (1982:502) om statsbidrag till konsthantverkskooperativ

Här föreslås en ändring som innebär ökad flexibilitet i Kulturrådets bidragsgivning för att på ett mer dynamiskt sätt kunna stärka konsthantverkets utveckling och förnyelse. Syftet är att kunna stödja olika former av sammanslutningar av yrkesverksamma konsthantverkare i form av årligt verksamhetsbidrag och/eller projektbidrag för att därmed främja en mångsidig utställnings- och programverksamhet av samtida konsthantverk i egen lokal eller på annan ort. Den föreslagna ändringen består även i att nuvarande förordningstext om huvudsakligt syfte att försälja medlemmarnas arbeten, tas bort.

Förordning (1998:200) om statliga utställningsgarantier

Eventuellt behöver en mindre förändring i denna förordning göras med anledning av att även ett föremåls värdeminskning med anledning av skada bör omfattas av garantin. I dagsläget omfattar garantin endast kostnader för skada på eller förlust av föremål. Diskussioner har påbörjats mellan Kulturrådet och Kulturdepartementet.

6 FORMELL TABELL ENLIGT FÖRORDNINGEN

FINANSIERING

Utgiftsområde 14, Särskilda jämställdhetsåtgärder		2007 Utfall	2008 Prognos	2009 Beräkning	2010 Beräkning	2011 Beräkning
14:24.1	Särskilda jämställdhetsåtgärder					
14:24.1.6	Särskilda jämställdhetsåtgärder, del till Statens kulturråd		1 800	1 500	0	0
Utgiftsområde 17, Kulturpolitik		2007 Utfall	2008 Prognos	2009 Beräkning	2010 Beräkning	2011 Beräkning
28:1	Statens kulturråd (ramanslag)					
28:1.1	Statens kulturråd (ram)	-138	47 948	49 053	50 324	51 650
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (ramanslag)		177 110	177 110	177 110	177 110
28:2.1	Insatser för allmän kulturverksamhet och utvecklingsverksamhet (ram)	409	78 986	78 986	78 986	78 986
28:2.2	Bidrag till alliansverksamheter (ram)	0	32 088	58 036	32 088	32 088
28:2.2.7	Bidrag till centrala amatörorganisationer, lokalhållande organisationer och länsbildningsförbund m fl (ram) (från år 2008 till 28:2.1)	76				
28:2.3	Bidrag och andra insatser för nationella minoriteter (ram)	86	8 000	8 000	8 000	8 000
28:2.4.1	Bidrag och andra insatser för kultur i arbetslivet och funktionshindrades deltagande i arbetslivet (från år 2008 till 28:2.1)	216				
28:2.4	Bidrag till internationellt kulturutbyte (ram)	241	32 088	32 088	32 088	32 088
28:3	Nationella uppdrag (ram)					
28:3.1	Nationella uppdrag	0	1 952	1 952	1 952	1 952
28:4	Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (ram)					
28:4.1	Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (ram)	9 870	158 353	164 307	171 084	178 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (ram)					
28:6.3	Bidrag till länsmusikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner m.m.	26 970	755 586	780 617	806 275	840 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (ram)		148 003	150 003	150 003	150 003
28:7.1	Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper, arrangerande musikföreningar m.m. (ram)	2 690	137 881	139 881	139 881	139 881
28:7.2	Fonogram och musikaler m.m. (ram)	5 341	10 122	10 122	10 122	10 122
28:7.3	Bidrag till viss teaterverksamhet, Musikaliska Akademien och Eric Sahlström- institutet (ram) (från år 2008 till 28:7.1)	907				
28:8	Bidrag till biblioteksverksamhet (ram)					
28:8.1	Bidrag till biblioteksverksamhet (ram)	1 025	47 653	49 436	51 466	53 500
28:9	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (ram)					
28:9.1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (ram)	2 565	124 182	124 182	124 182	124 182
28:10	Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet (ram)					
28:10.1	Till Statens kulturråd (ram)	11	75 000	25 000	0	0
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (ram)					
28:15.2	Bidrag till konstinköp till folkparker, folkets hus, bygdegårdar och nykterhetsorganisationer (ram)	0	3 526	3 526	3 526	3 526
28:18	Bidrag till bild- och formområdet (ram)		27 673	27 673	27 673	27 673
28:18.1	Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare (ram)	554	26 015	26 015	26 015	26 015
28:18.2	Bidr till Akademien för de fria konsterna (ram)	0	1 658	1 658	1 658	1 658
28:29	Bidrag till regionala museer (ram)					
28:29.1	Bidrag till regionala museer (ram)	5	145 857	150 785	156 380	162 000
28:36	Forsknings- o utvecklingsinsatser inom kulturområdet (ram)		5 820	5 944	6 063	6 183
28:36.7	Statens Kulturråd (ram)	0	2 295	2 344	2 390	2 438
28:36.13	Ansvarsmuseerna (ram)	2	3 525	3 600	3 673	3 745
SUMMA		50 830	1 692 715	1 709 588	1 700 090	1 749 831

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Uppdragsverksamhet (tkr)	Balanserat resultat 2007-12-31	Prognos Resultat 2008	Beräknade Intäkter 2008	Beräknade Kostnader 2008	Beräknat Resultat 2008
Offentligrättslig verksamhet					
Statliga utställningsgarantier	0	0	1 000	1 000	0
Summa	0	0	1 000	1 000	0

LÅNERAM

Lån och räntor (tkr)	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräkn 2010	Beräkn 2011
IB lån i RGK	8 421	7 121	5 921	4 821
Beräknad nyupplåning	500	500	500	500
Beräknad amortering	1 800	1 700	1 600	1 600
UB lån i RGK	7 121	5 921	4 821	3 721
Föreslagen låneram	11 000	9 000	7 000	6 000
Beräknad ränteutgift	350	293	242	192
Ränteantagande för nyupplåning	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Finansiering av räntor och amorteringar				
UO 17 28.1.1 Statens Kulturråd	2 150	1 993	1 842	1 792

KREDITER

Anslagskredit, tkr		2008 års Behov kredit	
Utgiftsområde 17, Kulturpolitik			
28:1	Statens kulturråd (ramanslag)		
28:1.1	Statens kulturråd (ram)	1 438	1 438
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (ramanslag)		
28:2.1	Insatser för allmän kulturverksamhet och utvecklingsverksamhet (ram)	2 407	2 407
28:2.2	Bidrag till alliansverksamheter (ram)	1 738	1 738
28:2.3	Bidrag och andra insatser för nationella minoriteter (ram)	240	240
28:2.4	Bidrag till internationellt kulturutbyte (ram)	963	963
28:3	Nationella uppdrag (ramanslag)		
28:3.1	Nationella uppdrag	59	59
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (ramanslag)		
28:7.1	Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper, arrangörer m.fl. (ram)	4 157	4 157
28:7.2	Fonogram och musikalier m.m. (ram)	304	304
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (ramanslag)		
28:15.2	Bidrag till konstinköp till folkparker, folkets hus, bygdegårdar och nykterhetsorganisationer (ram)	106	106
28:18	Bidrag till bild- och formområdet (ramanslag)		
28:18.1	Bidrag till organisationer inom bild- och formområdet och verksamhetsstöd till vissa utställare (ram)	780	780
28:18.2	Bidr till Akademien för de fria konsterna (ram)	50	50
28:39	Skapande skola		
28:39.1	Skapande skola	1 650	1 650
SUMMA		13 892	13 892

Räntekontokredit, tkr	2008 års Behov kredit	
	6 000	7 000

BEMYNDIGANDEN

Tkr	Prognos 2008	Förslag 2009	Beräkn 2010	Beräkn 2011	Beräkn 2012
Ingående åtaganden	0	166	252	295	295
+ Nya åtaganden	166	166	166	166	166
- Infriade åtaganden	0	-80	-123	-166	-166
Utestående åtagande vid årets slut	166	252	295	295	295

Beräkningen grundar sig på att bemyndigande för 2008 beviljas i TB1. Se förslag på annan plats i underlaget.

BILAGA: OFFENTLIGA KULTURINSATSER 2006

Tabell 1 Offentliga kulturutgifter 1998 – 2006. Tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006
Stat	8 111 185	8 247 980	8 385 244	8 868 673	9 432 438
Kommun	7 641 208	7 543 060	7 959 780	7 965 615	8 418 999
Landsting/region	1 372 772	1 732 246	1 815 774	1 861 238	2 268 356

De offentliga kulturutgifterna har mellan åren 1998 och 2006 ökat med knappt 3 miljarder kronor, dvs. 15 procent, varav staten med 14, kommunerna med 9 och landsting/regionerna med 39 procent. Staten stod 2006 för 47, kommunerna för 42 och landsting/regionerna för 11 procent av de totala offentliga kulturutgifterna. Det bör noteras att en omföring av medel har skett under perioden från Göteborgs kommun till Västra Götalandsregionen i samband med ändrat huvudmannaskap för GöteborgsOperan och Göteborgs Symfoniorkester. I Region Skåne redovisas fr.o.m. 2006 regionens utgifter för scenkonstinstitutionerna i Malmö under landsting/region sedan skatteväxlingsavtalet med Malmö stad upphört.

Tabell 2 Statliga kulturutgifter 1998 – 2006. Tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006
Summa	8 111 185	8 247 980	8 385 244	8 868 673	9 432 438
Kronor per invånare	916	929	938	984	1 035

2006 motsvarade de statliga kulturutgifterna 1 035 kronor per invånare, en ökning med 119 kronor jämfört med 1998.

Tabell 3 Statliga kulturutgifter fördelade efter ändamål 1998 – 2006. Procent och tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006	Tkr 2006
Allmän kulturverksamhet *	5	4	5	4	8	726 794
Teater o dans	14	14	15	15	14	1 335 786
Musik	5	5	5	5	5	454 869
Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter	3	3	3	3	3	260 539
Bild o form samt konsthantverk	1	1	1	1	1	97 386
Ersättning o bidrag till konstnärer	3	4	3	4	3	307 732
Arkiv	4	4	4	4	4	359 557
Kulturmiljö	5	5	6	7	7	686 214
Museer o utställningar	13	13	14	15	15	1 396 252
Film o medier	2	3	3	3	3	320 567
Forskning	1	0	0	0	0	37 344
Folkbildning	34	34	32	31	29	2 775 070
Mediefrågor (utgiftsomr . 1)	9	9	8	8	7	674 328
Summa procent	100	100	100	100	100	
Summa	8 111 185	8 247 980	8 385 244	8 868 673	9 432 438	

* För 2006 ingår även bidrag för sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet , därav den markanta ökningen .

Av de statliga kulturutgifterna avsåg 29 procent folkbildning 2006, vilket är en minskning med 5 procentenheter jämfört med 1998. 15 procent avsåg museer och utställningar och 14 procent teater och dans.

Tabell 4 Landstingens/regionernas kulturutgifter 1998 – 2006. Tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006
Summa	1 372 772	1 732 246	1 815 774	1 861 238	2 268 356
Kronor per invånare	155	195	203	207	249

Landstingens/regionernas kulturutgifter motsvarade 249 kronor per invånare 2006, en ökning med 94 kronor jämfört med 1998.

Tabell 5 Landstingens/regionernas kulturutgifter fördelade efter ändamål, 1998 – 2006. Procent och tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006	Tkr, 2006
Teater och dans	17	18	17	17	28	630 704
Musik	11	15	22	24	14	325 077
Bild och form	2	2	2	2	2	45 077
Museer, utställningar, kulturmiljövård och arkiv	18	20	20	19	18	417 347
Bibliotek	8	5	6	6	6	133 343
Film och medier	2	2	2	3	4	79 906
Folkbildning	24	20	18	16	17	382 224
Ungdomsorganisationer	8	6	5	5	3	72 097
Ersättning och bidrag till konstnärer	1	1	1	0	0	6 419
Allmänna kulturutgifter	9	7	7	8	8	176 162
Summa procent	100	100	100	100	100	
Summa tkr	1 372 772	1 732 246	1 815 774	1 861 238	2 268 356	

Av landstingens/regionernas kulturutgifter avsåg 28 procent teater och dans, en ökning med 11 procentenheter jämfört med 1998. 18 procent avsåg museer, utställningar, kulturmiljövård och arkiv, 17 procent folkbildning och 14 procent musik.

Tabell 6 Landstingens/regionernas kulturutgifter 2006 fördelat efter län och ändamål. Tusental kronor.

Län	Teater	Dans	Musik	Bild och form	Museer, utställningar, kulturmiljövård och arkiv	Bibliotek och litteratur	Film och audio-visuella medier	Folkbildning	Ungdomsorganisationer	Ersättning och bidrag till konstnärer	Allmänna kulturutgifter	TOTALT
Stockholms län	18 192	3 529	103 565	1 828	9 581	8 659	7 296	35 406	18 456	0	33 200	239 712
Uppsala län	1 245	380	5 797	230	15 155	2 666	580	9 920	2 300	425	7 300	45 998
Södermanlands län	6 170	1 899	6 012	893	18 454	7 972	550	11 777	1 791	110	1 602	57 230
Östergötlands län	20 869	100	8 882	1 734	7 292	4 920	853	18 900	2 253	0	476	66 279
Jönköpings län	20 674	1 000	5 310	1 026	10 756	3 720	538	22 163	7 063	114	4 409	76 773
Kronobergs län	8 154	0	4 677	392	7 334	1 853	1 008	8 315	3 009	365	1 000	36 107
Kalmar län	6 358	0	3 370	999	8 520	2 763	667	10 411	1 797	120	2 700	37 705
Götlands län ¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blekinge län	6 501	92	1 765	47	6 180	1 803	450	9 337	2 000	100	930	29 205
Skåne län	139 500	12 316	40 879	6 369	57 379	15 275	12 114	29 305	6 676	300	18 061	338 174
Hallands län	6 255	457	2 308	270	12 461	2 389	785	12 339	2 940	1 009	3 522	44 735
Västra Götalands län	244 113	4 890	82 972	19 806	122 994	18 820	32 800	131 122	1 719	1 368	68 992	729 596
Värmlands län	18 935	2 020	257	1 370	16 785	3 533	7 721	10 500	3 087	110	1 978	66 296
Örebro län	9 986	607	5 045	1 370	14 918	8 771	1 007	15 216	2 424	135	1 293	60 772
Västmanlands län	10 509	0	1 967	38	12 820	8 201	950	8 865	1 982	100	2 500	47 932
Dalarnas län	15 549	717	9 366	265	18 443	11 855	2 453	11 500	2 790	130	1 500	74 568
Gävleborgs län	16 910	29	2 600	3 302	13 850	3 970	1 490	10 140	3 421	170	2 220	58 102
Västernorrlands län	12 012	7 316	10 115	440	18 791	12 855	3 818	6 409	1 443	575	2 077	75 851
Jämtlands län	4 521	0	5 188	2 600	14 035	4 591	1 089	4 404	1 369	263	3 988	42 048
Västerbottens län	9 567	1 596	13 620	1 349	13 266	6 515	3 346	11 520	2 212	150	2 941	66 082
Norrbottens län	15 903	1 833	11 382	749	18 333	2 212	391	4 675	3 365	875	15 473	75 191
Riket totalt	591 923	38 781	325 077	45 077	417 347	133 343	79 906	382 224	72 097	6 419	176 162	2 268 356

1. Redovisas under kommunala utgifter

Västra Götalandsregionen avsatte mest till kultur 2006, nästan 730 miljoner kronor, följd av Region Skåne med 338 miljoner kronor och Stockholms läns landsting med 240 miljoner kronor.

Tabell 7 Landstingens/regionernas kulturutgifter 1998 – 2006. Tusental kronor. 2006 års priser.

	1998	2000	2002	2004	2006
Stockholms län	241 646	244 390	254 733	224 001	239 712
Uppsala län	40 329	40 562	43 728	39 893	45 998
Södermanlands län	39 428	42 246	49 489	51 716	57 230
Östergötlands län	63 726	65 984	70 416	69 526	66 279
Jönköpings län	53 001	60 688	73 837	74 221	76 773
Kronobergs län	37 270	37 451	37 833	35 610	36 107
Kalmar län	39 060	38 258	36 970	37 127	37 705
Gotlands län ¹	-	-	-	-	-
Blekinge län	29 998	28 650	27 798	28 590	29 205
Skåne län	91 851	110 505	124 520	127 100	338 174
Hallands län	42 812	50 599	45 861	43 887	44 735
Västra Götalands län	186 498	501 537	536 737	602 366	729 596
Värmlands län	69 073	63 402	64 034	62 537	66 296
Örebro län	55 039	60 943	63 055	63 271	60 772
Västmanlands län	32 747	38 695	40 174	42 909	47 932
Dalarnas län	51 248	52 967	52 735	54 530	74 568
Gävleborgs län	58 842	62 256	65 657	65 824	58 102
Västernorrlands län	68 579	75 854	77 764	74 125	75 851
Jämtlands län	37 020	35 190	36 457	36 708	42 048
Västerbottens län	60 495	56 334	60 922	64 215	66 082
Norrbottnens län	74 108	65 736	53 054	63 082	75 191
Riket totalt	1 372 772	1 732 246	1 815 774	1 861 238	2 268 356

1. Redovisas som kommunala utgifter

Av landstingen/regionerna har den största ökningen av kulturutgifterna 1998 – 2006 skett i Västra Götalandsregionen och Region Skåne med 74 resp. 73 procent. En väsentlig del av ökningen hänförs dock till överföringar av medel från kommun till region i samband med ändrat huvudmannskap för vissa institutioner i Västra Götaland och slopande av skatteväxlingsavtal mellan Region Skåne och Malmö stad i Skåne.

I övriga län har kulturutgifterna ökat med drygt 30 procent i vardera Södermanlands, Jönköpings, Västmanlands och Dalarnas län under perioden 1998 – 2006. De län som under samma period har minskat sina kulturutgifter är Stockholms, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Värmlands och Gävleborgs län.

Tabell 8 Landstingens/regionernas kulturutgifter 2006. Kronor per invånare

Län	Kr/inv
Stockholms län	125
Uppsala län	144
Södermanlands län	218
Östergötlands län	159
Jönköpings län	232
Kronobergs län	201
Kalmar län	161
Gotlands län ¹	-
Blekinge län	193
Skåne län	285
Hallands län	155
Västra Götalands län	474
Värmlands län	242
Örebro län	221
Västmanlands län	193
Dalarnas län	270
Gävleborgs län	211
Västernorrlands län	311
Jämtlands län	331
Västerbottens län	257
Norrbottnens län	299
Riket totalt	249

1. Redovisas under kommunala utgifter

Västra Götalandsregionens kulturutgifter 2006 motsvarade 474 kronor per invånare, vilket var högst belopp. Därefter kom Jämtlands län med 331 och Västernorrlands län med 311 kronor per invånare.

Stockholms läns landstings kulturutgifter låg lägst räknat i kronor per invånare med 125, följt av Uppsala läns landsting med 144 kronor per invånare.

Tabell 9 Kommunernas kulturutgifter 1998 – 2006. Tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006
Summa	7 641 208	7 543 060	7 959 780	7 965 615	8 418 999
Kronor per invånare	863	849	890	884	924

Genomsnittligt motsvarade kommunernas kulturutgifter 924 kronor per invånare, en ökning med 61 kronor från 1998.

Tabell 10 Kommunernas kulturutgifter 1998 – 2006 fördelade efter ändamål. Procent och tusental kronor. 2006 års priser

	1998	2000	2002	2004	2006	Tkr 2006
Allmän kulturverksamhet, övrigt	36	30	31	31	31	2 622 222
Bibliotek	39	43	42	42	42	3 496 443
Musikskola, kulturskola	17	19	19	20	21	1 726 613
Stöd till studieorganisationer	7	9	8	7	7	573 721
Summa procent	100	100	100	100	100	
Summa tkr	7 641 208	7 543 060	7 959 781	7 965 615	8 418 999	

Av kommunernas kulturutgifter 2006 avsåg 42 procent bibliotek, 31 procent allmän kulturverksamhet, 21 procent musikskola, kulturskola och 7 procent stöd till studieorganisationer.

Tabell 11 Kommunernas kulturutgifter 2006, länsvis fördelning

Län	Totalt, tkr	Kr/inv	% av kommunernas totala utgifter
Stockholms län	1 715 035	894	2,0
Uppsala län	224 445	702	1,9
Södermanlands län	247 884	942	2,2
Östergötlands län	383 147	917	2,1
Jönköpings län	267 335	806	2,1
Kronobergs län	160 318	892	2,0
Kalmar län	201 527	862	2,1
Gotlands län	67 821	1 184	2,8
Blekinge län	138 561	915	2,6
Skåne län	1 207 328	1 019	2,3
Hallands län	244 672	847	2,1
Västra Götalands län	1 299 264	845	2,1
Värmlands län	232 733	851	2,0
Örebro län	268 577	977	2,3
Västmanlands län	240 190	967	2,2
Dalarnas län	281 103	1 020	2,4
Gävleborgs län	293 714	1 066	2,3
Västernorrlands län	282 119	1 156	2,5
Jämtlands län	108 540	855	1,9
Västerbottens län	310 841	1 207	1,9
Norrbottnens län	243 845	968	2,3
Riket totalt	8 418 999	924	2,2

Av de samlade kommunala kulturutgifterna per län låg Gotlands län högst med 2,8 procent av kommunernas totala utgifter. Därefter kom Blekinge län med 2,6 procent och Västernorrlands län med 2,5 procent av kommunernas totala utgifter.

Kommunernas kulturutgifter 1998 – 2006 fördelade efter ändamål. Tusental kronor. 2006 års priser

